

III

(Iné akty)

ROZHODNUTIE DOZORNÉHO ORGÁNU EZVO

č. 34/10/COL

z 3. februára 2010,

ktorým sa sedemdesiaty deviatykrát menia a dopĺňajú procesnoprávne a hmotnoprávne pravidlá v oblasti štátnej pomoci zavedením novej kapitoly o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí

DOZORNÝ ORGÁN EZVO ⁽¹⁾,

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) 30. septembra 2009 uverejnila oznámenie Komisie – Usmernenia Spoločenstva pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí ⁽²⁾.

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore ⁽²⁾, a najmä na jej články 61 až 63 a protokol 26,

Oznámenie Komisie má význam aj pre Európsky hospodársky priestor.

so zreteľom na Dohodu medzi štátmi EZVO o zriadení dozorného orgánu a súdneho dvora ⁽³⁾, a najmä na jej článok 24 a článok 5 ods. 2 písm. b),

V rámci celého EHP sa má zabezpečiť jednotné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci EHP.

keďže:

Podľa článku 24 Dohody o dozore a súde uvedie dozorný orgán do platnosti ustanovenia Dohody o EHP týkajúce sa štátnej pomoci.

Podľa bodu II v položke „VŠEOBECNÉ“ na konci prílohy XV k Dohode o EHP má dozorný orgán po konzultácii s Komisiou prijať akty, ktoré zodpovedajú aktom prijatým Komisiou.

Podľa článku 5 ods. 2 písm. b) Dohody o dozore a súde dozorný orgán vydá oznámenia alebo usmernenia o otázkach, ktoré sa rozoberajú v Dohode o EHP, pokiaľ sa to v Dohode o EHP alebo Dohode o dozore a súde výslovne ustanovuje, alebo pokiaľ to dozorný orgán považuje za potrebné.

Dozorný orgán informoval Komisiu a štáty EZVO o tejto veci listami z 22. januára 2010 (úkony č. 543740, 543741 a 543742),

Procesnoprávne a hmotnoprávne pravidlá v oblasti štátnej pomoci dozorný orgán prijal 19. januára 1994 ⁽⁴⁾.

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

⁽¹⁾ Ďalej len „dozorný orgán“.

⁽²⁾ Ďalej len „Dohoda o EHP“.

⁽³⁾ Ďalej len „Dohoda o dozore a súde“.

⁽⁴⁾ Usmernenia o uplatňovaní a výklade článkov 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 protokolu 3 k Dohode o dozore a súde prijaté a vydané dozorným orgánom 19. januára 1994 uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie L 231, 3.9.1994, s. 1 a v dodatku EHP č. 32 z 3.9.1994 s. 1 v znení zmien a doplnení. Ďalej len „usmernenia o štátnej pomoci“. Aktualizované znenie usmernení o štátnej pomoci je uverejnené na webovej lokalite dozorného orgánu: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines>.

Článok 1

Usmernenia o štátnej pomoci sa menia a dopĺňajú zavedením novej kapitoly o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí. Nová kapitola sa nachádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 235, 30.9.2009, s. 7.

Článok 2

Iba anglické znenie je autentické.

V Bruseli 3. februára 2010

Za Dozorný orgán EZVO

Per SANDERUD
predseda

Kurt JÄGER
člen kolégia

PRÍLOHA

UPLATŇOVANIE PRAVIDIEL ŠTÁTNEJ POMOCI V SÚVISLOSTI S RÝCHLYM ZAVÁDZANÍM ŠIROKOPÁSMOVÝCH SIETÍ ⁽¹⁾

1. ÚVOD

1. Širokopásmové pripojenie je kľúčovým prvkom rozvoja, prijatia a využívania informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) v hospodárstve i spoločnosti. Širokopásmové pripojenie má strategický význam z dôvodu jeho schopnosti urýchliť príspevok týchto technológií k rastu a inováciám vo všetkých odvetviach hospodárstva, ako aj k sociálnej a teritoriálnej súdržnosti. V súlade s lisabonskou stratégiou a následnými oznámeniami ⁽²⁾ Európskej komisie (ďalej len „Komisia“) dozorný orgán podporuje aj rozsiahlu dostupnosť širokopásmových služieb pre všetkých občanov Európskej únie.
2. Treba pripomenúť, že v dokumente *Akčný plán štátnej pomoci – Menšia a lepšie zacielená štátna pomoc: orientačný plán reformy štátnej pomoci na roky 2005 – 2009* ⁽³⁾ Komisia uviedla, že opatrenia štátnej pomoci môžu byť za určitých podmienok efektívnymi nástrojmi na dosiahnutie cieľov spoločného záujmu. Konkrétne, že štátna pomoc môže napraviť zlyhania trhu, čím sa zlepši efektívne fungovanie trhov a zvýši sa konkurencieschopnosť. Okrem toho, ak trhy prinášajú efektívne výsledky, ale tieto výsledky sa považujú za neuspokojivé z hľadiska politiky súdržnosti, štátna pomoc sa môže použiť na dosiahnutie žiaducejších, vyrovnanějších výsledkov na trhu. Konkrétne, dobre zacielená štátna intervencia v oblasti širokopásmového pripojenia môže prispieť k zmenšeniu „digitálnej priepasti“ ⁽⁴⁾, ktorá oddeľuje oblasti alebo regióny v rámci krajiny, kde sú v ponuke cenovo dostupné a konkurenčné širokopásmové služby, od oblastí, kde takéto služby nie sú.
3. Zároveň sa musí zabezpečiť, aby štátna pomoc nevytláčala iniciatívu trhu v sektore širokopásmového pripojenia. Ak by sa štátna pomoc na širokopásmové pripojenie použila v oblastiach, kde by sa prevádzkovatelia na trhu za normálnych okolností rozhodli investovať alebo už investovali, mohlo by to mať vplyv na už vynaložené investície prevádzkovateľmi širokopásmových sietí za trhových podmienok a mohlo by to výrazne ovplyvniť stimuly prevádzkovateľov na trhu investovať v prvom rade do širokopásmových sietí. V takých prípadoch by sa štátna pomoc na širokopásmové pripojenie mohla stať kontraproduktívnou pre sledované ciele. Primárnym cieľom kontroly štátnej pomoci v oblasti širokopásmového pripojenia je zabezpečiť, aby opatrenia štátnej pomoci viedli k vyššej úrovni pokrytia a rozšírenia širokopásmového pripojenia alebo k urýchleniu pokrytia a rozšírenia v porovnaní so stavom bez pomoci, a zabezpečiť, aby pozitívne účinky pomoci prevažovali nad jej negatívnymi účinkami, pokiaľ ide o narušenie hospodárskej súťaže.
4. Treba pripomenúť, že regulačný rámec pre elektronickú komunikáciu sa tiež zaoberá otázkami týkajúcimi sa širokopásmového prístupu ⁽⁵⁾. Veľkoobchodné trhy so službami širokopásmového pripojenia sú teda v súčasnosti predmetom *ex ante* regulácie vo všetkých štátoch EZVO ⁽⁶⁾. V tejto súvislosti sa podnikol celý rad iniciatív, ktoré sú zamerané na riešenie nových výziev, ktoré so sebou prístupové siete novej generácie (ďalej len „NGA“) ⁽⁷⁾ prinášajú z regulačného hľadiska, najmä pokiaľ ide o otázky prístupu ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Táto kapitola zodpovedá oznámeniu Komisie Európskych spoločenských – Usmernenia Spoločenstva pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, Ú. v. EÚ C 235, 30.9.2009, s. 7.

⁽²⁾ Pozri napríklad *i2010 – Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť*, KOM(2005) 229 v konečnom znení, 1. júna 2005, *eEurope 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých*, KOM(2002) 263 v konečnom znení, *Preklenutie širokopásmových rozdielov*, KOM(2006) 129.

⁽³⁾ KOM(2005) 107 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ V priebehu posledného desaťročia sa informačné a komunikačné technológie (IKT) stali dostupnými a cenovo prijateľnými aj pre širokú verejnosť. Pojem „digitálna priepať“ sa najčastejšie používa na označenie priepasti medzi tými súkromnými osobami a spoločnosťami, ktoré majú prístup k informačným technológiám, a tými, ktoré prístup nemajú. Hoci je niekoľko dôvodov pre vznik tejto „digitálnej priepasti“, najdôležitejším je nedostatok vyhovujúcej širokopásmovej infraštruktúry. Pri pohľade na regionálnu dimenziu rozhodujúcim faktorom pre prístup a využívanie IKT je stupeň urbanizácie. Penikanie internetu je preto omnoho nižšie v riedko obývaných oblastiach Európskeho hospodárskeho priestoru.

⁽⁵⁾ Pozri akt uvedený v bode 5 cl prílohy XI k Dohode o EHP [smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33)], akt uvedený v bode 5 ck prílohy XI k Dohode o EHP [smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 21)] a akt uvedený v bode 5 cj prílohy XI k Dohode o EHP [smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7)] v znení prispôbenom Dohode o EHP prostredníctvom protokolu 1 k tejto dohode.

⁽⁶⁾ Pozri rozhodnutie nórskeho úradu pôšt a telekomunikácií z 3. apríla 2009 o určení podnikov v významnou trhovou silou a uložení konkrétnych povinností na trhu pre veľkoobchodný širokopásmový prístup (trh 5), rozhodnutie správy pôšt a telekomunikácií č. 8/2008 z 18. apríla 2008 o určení podnikov v významnou trhovou silou a uložení povinností na trhu pre veľkoobchodný širokopásmový prístup na Islande a rozhodnutie komunikačného úradu zo 16. decembra 2009 týkajúce sa špecifického nariadenia o veľkoobchodnom trhu pre širokopásmový prístup v Lichtenštajnsku.

⁽⁷⁾ Na účely tohto dokumentu siete NGA znamenajú prístupové siete, ktoré pozostávajú úplne alebo čiastočne z optických prvkov a ktoré sú schopné poskytovať služby širokopásmového prístupu s lepšími vlastnosťami (ako je napríklad vyššia priepustnosť) v porovnaní so službami poskytovanými prostredníctvom existujúcich sietí s medenými káblami (pozri aj poznámku pod čiarou č. 58).

⁽⁸⁾ Pozri návrh odporúčania Komisie o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie (NGA) na http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/doc/library/public_consult/nga/dr_recomm_nga.pdf a vyhlásenie skupiny európskych regulačných orgánov o rozvoji prístupových sietí NGA, ERG (08) 68, na http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_08_68_statement_on_nga_development_081211.pdf.

5. V tejto kapitole je vytýčená politika orgánu pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci uvedených v Dohode o EHP na opatrenia, ktoré podporujú zavádzanie tradičných širokopásmových sietí, založených na existujúcej rozhodovacej praxi Komisie (oddiel 2) a zaoberajú sa aj celým radom otázok týkajúcich sa posudzovania opatrení zameraných na povzbudenie a podporu rýchleho zavádzania sietí NGA (oddiel 3).
6. Dozorný orgán bude uplatňovať usmernenia uvedené v tejto kapitole pri posudzovaní štátnej pomoci na širokopásmové pripojenie, čím zvýši právnu istotu a transparentnosť pri prijímaní svojich rozhodnutí.

2. POLITIKA DOZORNÉHO ORGÁNU TÝKAJÚCA SA PROJEKTOV ŠIROKOPÁSMOVÉHO PRIPOJENIA

2.1. Uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci

7. Vo svojej rozhodovacej praxi Komisia zaujala priaznivý postoj k opatreniam štátnej pomoci na zavádzanie širokopásmového pripojenia vo vidieckych oblastiach a oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, pričom je kritickejšia k opatreniam pomoci v oblastiach, kde už širokopásmová infraštruktúra existuje a kde funguje hospodárska súťaž. V prípadoch, keď štátna intervencia na podporu zavádzania širokopásmového pripojenia spĺňala podmienky štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) zodpovedajúcemu článku 61 ods. 1 Dohody o EHP, jej zlučiteľnosť doteraz Komisia posudzovala najmä podľa článku 107 ods. 3 ZFEÚ zodpovedajúcemu článku 61 ods. 3 Dohody o EHP. Politika Komisie týkajúca sa štátnej pomoci vo vzťahu k štátnym opatreniam na podporu zavádzania širokopásmových sietí je zhrnutá v oddieloch 2.2. a 2.3.

2.2. Článok 61 ods. 1 Dohody o EHP: Existencia pomoci

8. Podľa článku 61 ods. 1 Dohody o EHP „pomoc poskytovaná členskými štátmi ES, štátmi EZVO alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narušia hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s fungovaním tejto dohody, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami“. Z toho vyplýva, že ak má opatrenie spĺňať podmienky štátnej pomoci, musia byť splnené tieto kumulatívne podmienky:
 - a) opatrenie musí mať určené financovanie zo štátnych zdrojov;
 - b) opatrenie musí predstavovať ekonomickú výhodu pre podniky;
 - c) výhoda musí byť selektívna a narušar alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže;
 - d) opatrenie musí mať vplyv na obchod v rámci EHP.
9. Podpora širokopásmových projektov z verejných prostriedkov často zahŕňa existenciu štátnej pomoci v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP⁽⁹⁾.
10. Po prvé, opatrenia obvykle súvisia so štátnymi prostriedkami (napr. keď štát podporuje širokopásmové projekty prostredníctvom dotácií, daňových úľav alebo za iných druhov podmienok preferenčného financovania)⁽¹⁰⁾.
11. Po druhé, pokiaľ ide o podporu poskytovanú na ekonomickú činnosť, štátne opatrenia na podporu projektov zavádzania širokopásmových sietí sa obvykle týkajú vykonávania ekonomickej činnosti (ako je vybudovanie a prevádzkovanie širokopásmovej infraštruktúry a umožnenie prístupu k tejto infraštruktúre vrátane zariadení na prenos signálu a terestriálneho vybavenia, ako sú pevné, pozemné bezdrôtové alebo satelitné siete alebo ich kombinácie). Avšak vo výnimočných prípadoch, keď sa takto financovaná sieť nepoužíva na komerčné účely (napr. sieť zabezpečuje širokopásmový prístup len k nekomerčným webovým stránkam, službám a informáciám)⁽¹¹⁾, by takéto štátne opatrenie neznamenalo poskytnutie ekonomickej výhody podnikom, a preto by nepredstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP.

⁽⁹⁾ Zoznam všetkých rozhodnutí Komisie prijatých podľa pravidiel štátnej pomoci v oblasti širokopásmového pripojenia pozri na http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf.

⁽¹⁰⁾ Pozri tiež oddiel 2.2.1 o uplatňovaní zásady investora v trhovom hospodárstve.

⁽¹¹⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 30. mája 2007 vo veci NN 24/07 – Česká republika, *Pražská mestská bezdrôtová sieť*.

12. Po tretie, pokiaľ ide o poskytnutie výhody, pomoc sa obvykle poskytuje priamo investorom⁽¹²⁾ siete, ktorí sa vo väčšine prípadov vyberajú prostredníctvom verejnej súťaže⁽¹³⁾. Zatiaľ čo použitie postupu verejnej súťaže zabezpečí, že sa každá pomoc obmedzí na minimálnu sumu potrebnú na konkrétny projekt, finančná podpora by mohla umožniť úspešnému uchádzačovi vykonávať obchodnú činnosť za podmienok, ktoré by inak na trhu nemal. Medzi nepriamych príjemcov pomoci by mohli patriť nezávislí prevádzkovatelia, ktorí získavajú veľkoobchodný prístup k takto vybudovanej infraštruktúre, a tiež podnikoví užívatelia, ktorí získajú širokopásmové pripojenie za podmienok, ktoré by nemali bez intervencie štátu⁽¹⁴⁾.
13. Po štvrté, pokiaľ ide o kritérium selektivity, štátne opatrenia na podporu zavádzania širokopásmových sietí sú svojou povahou selektívne v tom, že sa zameriavajú na podniky, ktoré pôsobia len v určitých regiónoch alebo v určitých segmentoch celého trhu so službami elektronickej komunikácie. Navyše, pokiaľ ide o narušenie hospodárskej súťaže, intervencia štátu má tendenciu meniť existujúce podmienky na trhu tak, že celý rad firiem by sa rozhodol predplatiť si služby poskytované vybranými dodávateľmi namiesto existujúcich, prípadne drahších alternatívnych trhových riešení⁽¹⁵⁾. Preto skutočnosť, že sa služba širokopásmového pripojenia stane vôbec dostupnou, alebo dostupnou za cenu nižšiu, za akú by inak bola dostupná bez zásahu, má vplyv, ktorý narušuje hospodársku súťaž. Navyše, štátna podpora na širokopásmové pripojenie by mohla znížiť rentabilitu a vytlačiť investície aktérov na trhu, ktorí by inak boli ochotní investovať do cieľovej oblasti alebo jej časti.
14. Napokon, ak má intervencia štátu vplyv na poskytovateľov služieb z iných štátov EHP, potom má vplyv aj na obchod, pretože trhy so službami elektronickej komunikácie (vrátane veľkoobchodných a maloobchodných trhov so službami širokopásmového pripojenia) sú otvorené hospodárskej súťaži medzi prevádzkovateľmi a poskytovateľmi služieb⁽¹⁶⁾.

2.2.1. Neexistencia pomoci: uplatňovanie zásady investora v trhovom hospodárstve

15. Ak štát podporuje zavádzanie širokopásmového pripojenia prostredníctvom majetkovej účasti alebo kapitálovej injekcie do spoločnosti, ktorá má realizovať projekt, bude nutné posúdiť, či táto investícia zahŕňa štátnu pomoc. Zo zásady rovnakého zaobchádzania vyplýva, že kapitál poskytnutý podniku zo strany štátu priamo alebo nepriamo za okolností, ktoré zodpovedajú bežným trhovým podmienkam, sa nemôže považovať za štátnu pomoc.
16. Pokiaľ majetková účasť alebo kapitálové injekcie verejného investora dostatočne neumožňujú dosiahnutie rentability, dokonca i z dlhodobého hľadiska, takáto investícia sa musí považovať za pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP a jej zlučiteľnosť so spoločným trhom sa musí posúdiť výlučne na základe kritérií ustanovených v uvedenom ustanovení⁽¹⁷⁾.
17. Komisia preskúmala uplatňovanie zásady súkromného investora v trhovom hospodárstve v oblasti širokopásmového pripojenia vo svojom amsterdamskom rozhodnutí⁽¹⁸⁾. Ako sa zdôrazňuje v tomto rozhodnutí, súlad verejnej investície s trhovými podmienkami sa musí preukázať dôkladne a komplexne, buď prostredníctvom významnej účasti súkromných investorov alebo existenciou zdravého obchodného plánu preukazujúceho primeranú návratnosť investície. Keď sa na projekte podieľajú súkromní investori, platí podmienka sine qua non, že by mali na seba prevziať obchodné riziko súvisiace s investíciou za rovnakých podmienok ako verejný investor.

⁽¹²⁾ Pojem „investori“ znamená podniky alebo prevádzkovateľov elektronických komunikačných sietí, ktorí investujú do budovania a zavádzania širokopásmovej infraštruktúry.

⁽¹³⁾ Komisia len v jednom prípade schválila štátne opatrenie, ktoré nebolo spojené s vyhlásením verejnej súťaže ale v schéme daňovej úľavy na podporu zavádzania širokopásmového pripojenia v oblastiach Maďarska s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, pozri rozhodnutie N 398/05 – Maďarsko, *Daňové úľavy na rozvoj širokopásmových služieb*.

⁽¹⁴⁾ Pozri napr. rozhodnutie Komisie N 570/07 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Bádenska-Württemberska*; rozhodnutie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového digitálneho pripojenia v regióne South Yorkshire*; rozhodnutie N 262/06 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre vidiecke oblasti Toskánska*; rozhodnutie N 201/06 – Grécko, *Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb* a rozhodnutie N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia Fibre Speed Wales*. Na bytových užívateľov, aj keď sú pri takýchto opatreniach tiež príjemcami pomoci, sa však pravidlá štátnej pomoci nevzťahujú, pretože nie sú ani podnikmi, ani hospodárskymi subjektmi v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP.

⁽¹⁵⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 266/08 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Bavorska*.

⁽¹⁶⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 237/08 – Nemecko, *Podpora širokopásmového pripojenia v Dolnom Sasku*.

⁽¹⁷⁾ Vec C-303/88, *Taliansko/Komisia*, Zb. 1991, s. I-1433, body 20 – 22.

⁽¹⁸⁾ Rozhodnutie Komisie z 11. decembra 2007 vo veci C 53/2006, *Citynet Amsterdam – investícia mesta Amsterdam do optickej prístupovej siete pre domácnosti [FTTH – fibre-to-the home (optika do domu)]*, Ú. v. EÚ L 247, 16.9.2008, s. 27. Táto vec sa týkala vybudovania širokopásmovej siete „Fibre-to-the-Home“ (FTTH – optika do domu) pripájajúcej 37 000 domácností v Amsterdame, ktorá už slúžila niekoľkým konkurenčným širokopásmovým sieťam. Mesto Amsterdam sa rozhodlo investovať do pasívnej vrstvy siete spolu s dvoma súkromnými investormi a piatimi bytovými spoločnosťami. Pasívnu infraštruktúru vlastnil a spravoval osobitný subjekt, v ktorom mesto Amsterdam vlastnilo jednu tretinu akcií, dvaja ďalší investori (ING Real Estate a Reggefiber) vlastnili ďalšiu tretinu, zatiaľ čo bytové spoločnosti vlastnili zostávajúcu tretinu.

2.2.2. Neexistencia pomoci: Náhrada za služby vo verejnom záujme a kritériá rozsudku vo veci Altmark

18. V niektorých prípadoch sa štáty EZVO môžu domnievať, že zabezpečenie širokopásmovej siete by sa malo považovať za službu všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 59 ods. 2 Dohody o EHP⁽¹⁹⁾.
19. Podľa judikatúry Súdneho dvora za predpokladu, že sú splnené štyri hlavné podmienky (bežne označované ako kritériá rozsudku vo veci Altmark), financovanie poskytovania služby všeobecného hospodárskeho záujmu zo štátnych prostriedkov nemusí patriť do pôsobnosti článku 61 ods. 1 Dohody o EHP⁽²⁰⁾. Týmto štyrmi podmienkami sú: a) príjemca pomoci z mechanizmu financovania zo štátnych prostriedkov na poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“) musí byť formálne poverený poskytovaním a plnením SVHZ, ktorej povinnosti musia byť jasne vymedzené; b) parametre na výpočet náhrady sa musia stanoviť vopred objektívnym a transparentným spôsobom, aby sa predišlo poskytnutiu ekonomickej výhody, ktorá by mohla zvýhodňovať podnik, ktorému sa pomoc poskytuje, pred konkurenčnými podnikmi; c) náhrada nemôže presiahnuť sumu, ktorá je potrebná na krytie všetkých nákladov alebo časti nákladov vzniknutých pri poskytovaní SVHZ berúc do úvahy príslušné príjmy a primeraný zisk za plnenie týchto povinností a d) ak príjemca nie je vybraný na základe postupu verejného obstarávania, výška poskytnutej náhrady sa musí určiť na základe analýzy nákladov, ktoré by typickému, dobre fungujúcemu podniku vznikli pri plnení týchto povinností, berúc do úvahy príslušné príjmy a primeraný zisk.
20. V dvoch rozhodnutiach⁽²¹⁾ týkajúcich sa opatrení prijatých regionálnymi orgánmi o udelení koncesie⁽²²⁾ na poskytovanie (dotovanej) služby vo verejnom záujme súkromným prevádzkovateľom na zavádzanie základných širokopásmových sietí v regiónoch s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, Komisia dospela k záveru, že notifikované schémy podpory boli v súlade so štyrmi kritériami stanovenými vo veci Altmark, a preto nepatria do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ⁽²³⁾. Konkrétne, v oboch prípadoch bol úspešný uchádzač vybraný na základe najnižšej sumy požadovanej pomoci a výška poskytnutej náhrady sa stanovila na základe vopred určených a transparentných kritérií. Komisia navyše nenašla žiadne dôkazy, ani riziko poskytnutia nadmernej náhrady.
21. Naopak, Komisia rozhodla, že pojem SVHZ a následné spoliehanie sa na judikatúru vo veci Altmark nemožno akceptovať, ak poskytovateľ nemal jasný mandát alebo nebol povinný zabezpečiť širokopásmový prístup a pripojenie všetkých občanov a podnikov v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb, ale orientoval sa viac na pripájanie podnikov⁽²⁴⁾.
22. Navyše podľa judikatúry majú štáty EZVO rozsiahlu diskrečnú právomoc vymedziť, čo považujú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, vymedzenie takýchto služieb alebo úloh štátom EZVO môže dozorný orgán sponchybníť v prípade zjavnej chyby⁽²⁵⁾. Inými slovami, hoci určenie povahy a rozsahu úlohy SVHZ je v kompetencii a diskrečnej právomoci štátov EZVO, táto kompetencia nie je bez obmedzenia a nemožno ju ani vykonávať svojvoľne⁽²⁶⁾. Aby sa činnosť mohla označiť za SVHZ, musí predovšetkým vykazovať špecifické črty

⁽¹⁹⁾ Podľa judikatúry podnikom, ktoré sú poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, musí byť táto úloha uložená právnym aktom verejného orgánu. V tejto súvislosti môže byť úloha poskytovať službu všeobecného hospodárskeho záujmu zverená prevádzkovateľovi vo forme udelenia koncesie na poskytovanie služby vo verejnom záujme; pozri spojené veci T-204/97 a T-270/97 EPAC/Komisia, Zb. 2000, s. II-2267, bod 126 a vec T-17/02 Fred Olsen/Komisia, Zb. 2005, s. II-2031, body 186, 188 – 189.

⁽²⁰⁾ Pozri vec C-280/00 Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, Zb. 2003, s. I-7747. Ďalej len „rozsudok vo veci Altmark“.

⁽²¹⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 381/04 – Francúzsko, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques* a rozhodnutie Komisie N 382/04 – Francúzsko, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*.

⁽²²⁾ Hoci sa v tejto kapitole odkazuje na „koncesiu“ na služby vo verejnom záujme, forma zmluvného nástroja zvoleného na zadanie úlohy vykonať službu vo verejnom záujme alebo SVHZ sa môže v jednotlivých štátoch EZVO odlišovať. Nástroj by však mal vymedzovať aspoň presnú povahu, rozsah a trvanie uloženej povinnosti poskytovať služby vo verejnom záujme, totožnosť dotknutého podniku a náklady, ktoré dotknutý podnik znáša.

⁽²³⁾ Konkrétne, vzhľadom na to, že členské štáty majú rozsiahlu diskrečnú právomoc pri vymedzovaní rozsahu SVHZ, Komisia v oboch uvedených rozhodnutiach uznala, že pokiaľ poskytovanie všadeprítomnej širokopásmovej infraštruktúry bude otvorené pre všetkých ostatných poskytovateľov prístupu do siete a napravi zlyhanie trhu a zabezpečiť pripojenie pre všetkých používateľov v príslušných regiónoch, príslušný členský štát sa nedopustil evidentnej chyby, keď sa domnieval, že poskytovanie takej služby patrí pod pojem služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

⁽²⁴⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 284/05 – Írsko, Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti („MAN“), etapy II a III, body 23, 37 – 40. V tomto prípade Komisia usúdila, že podpora poskytnutá na zavedenie a prevádzku sietí v metropolitnej oblasti (MAN) v niekoľkých mestách v Írsku nepredstavovala náhradu za SVHZ z toho dôvodu, že notifikované opatrenie pripomínalo viac verejno-súkromné partnerstvo ako poverenie vykonávať SVHZ a jej vykonávanie. Pozri tiež rozhodnutie N 890/06 – Francúzsko, *Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit*. V tomto prípade Komisia poukázala na skutočnosť, že sa notifikované opatrenie týkalo podpory na poskytovanie širokopásmového pripojenia len pre priemyselné parky a organizácie verejného sektora v časti Toulouse s vylúčením domácností. Projekt sa navyše týkal len časti regiónu. Komisia preto dospela k záveru, že nešlo o SVHZ z toho dôvodu, že notifikované opatrenie nemalo za cieľ slúžiť záujmom občanov, ale záujmom podnikateľského sektora.

⁽²⁵⁾ Pozri vec T-289/03, BUPA a ostatní/Komisia, Zb. 2008, s. II-741, bod 165, a vec T-106/95, FFSA a ostatní/Komisia, Zb. 1997, s. II-229, bod 99. Pozri tiež bod 14 oznámenia Komisie o službách všeobecného záujmu v Európe (Ú. v. ES C 17, 19.1.2001, s. 4).

⁽²⁶⁾ Pozri vec T-442/03, SIC/Komisia, Zb. 2008, s. II-1161, bod 195, vec T-289/03 BUPA a ostatní/Komisia, op. cit., bod 166 a vec T-17/02 Fred Olsen/Komisia, op. cit., bod 216. Podľa bodu 22 oznámenia Komisie o službách verejného záujmu v Európe „sloboda členských štátov vymedzovať (služby všeobecného hospodárskeho záujmu) znamená, že členské štáty sú v prvom rade zodpovedné za vymedzenie, čo považujú za (táktu) službu... na základe konkrétnych vlastností činností. Toto vymedzenie môže podliehať len kontrole, či neobsahuje zjavnú chybu“.

v porovnaní s bežnými ekonomickými činnosťami⁽²⁷⁾. V tejto súvislosti bude dozorný orgán toho názoru, že v oblastiach, kde súkromní investori už investovali do infraštruktúry širokopásmovej siete (alebo sú v procese ďalšieho rozširovania infraštruktúry svojich sietí) a už poskytujú konkurenčné služby širokopásmového pripojenia s primeraným pokrytím službami širokopásmového pripojenia, vytvorenie paralelnej konkurenčnej širokopásmovej infraštruktúry financovanej z verejných prostriedkov sa nemôže považovať za SVHZ v zmysle článku 59 Dohody o EHP⁽²⁸⁾. Pokiaľ sa však dá preukázať, že súkromní investori nemusia byť v blízkej budúcnosti⁽²⁹⁾ schopní poskytnúť primerané širokopásmové pokrytie všetkým občanom alebo používateľom, takže značná časť populácie zostane nepripojená, náhrada za služby vo verejnom záujme môže byť poskytnutá podniku, ktorému bola zverená SVHZ, ak sú splnené podmienky stanovené v bodoch 23 až 27. Predbežne by bolo potrebné zdôrazniť, že úvahy obsiahnuté v týchto bodoch vychádzajú zo špecifik širokopásmového sektora a odrážajú skúsenosti, ktoré Komisia doposiaľ v tejto oblasti získala. Preto podmienky stanovené v týchto bodoch, hoci nie sú uvedené všetky, sú príznačné pre prístup dozorného orgánu pri individuálnom posudzovaní jednotlivých prípadov, či dotknuté činnosti možno definovať ako SVHZ a či financovanie z verejných zdrojov, ktoré bolo v tejto súvislosti poskytnuté, je v súlade s pravidlami štátnej pomoci uvedenými v Dohode o EHP.

23. Pokiaľ ide o definíciu rozsahu úlohy SVHZ na účely zabezpečenia rozsiahleho zavádzania širokopásmovej infraštruktúry, štáty EZVO musia opísať dôvody, pre ktoré sa domnievajú, že predmetná služba by na základe svojej špecifickej povahy mala byť označená za SVHZ a mala by byť odlišená od ostatných ekonomických činností⁽³⁰⁾. Mali by ďalej zabezpečiť, aby úloha SVHZ spĺňala určité minimálne požiadavky spoločné pre každú úlohu SVHZ a preukázať, že tieto kritériá sú v danom prípade skutočne splnené.
24. Tieto kritériá zahŕňajú minimálne a) existenciu právneho aktu verejného orgánu, ktorým dotknutých prevádzkovateľov poveruje vykonaním úlohy SVHZ a b) univerzálnu a záväznú povahu tejto úlohy. Preto by pri posudzovaní, či definícia SVHZ v prípade zavádzania širokopásmových sietí nespôsobuje zjavné zlé posúdenie, by mali štáty EZVO zabezpečiť, aby zavádzaná širokopásmová infraštruktúra poskytovala univerzálne pripojenie pre všetkých používateľov v danej oblasti, pre domácnosti aj pre podniky. Okrem toho záväzná povaha úlohy SVHZ naznačuje, že poskytovateľ zavádzanej siete nebude môcť svojvoľne a/alebo diskriminujúco odmietnuť poskytnúť prístup k infraštruktúre (pretože napríklad poskytovanie služieb prístupu nie je v danej oblasti komerčne výhodné).
25. Vychádzajúc z úrovne hospodárskej súťaže, ktorá bola dosiahnutá od liberalizácie sektora elektronických komunikácií v EHP, a najmä úrovne hospodárskej súťaže, ktorá je v súčasnosti na maloobchodnom trhu širokopásmového pripojenia, by sieť financovaná z verejných zdrojov a vybudovaná v zmysle SVHZ mala byť štruktúrnou pre všetkých zainteresovaných prevádzkovateľov. Uznanie služby na zavedenie širokopásmového pripojenia za úlohu SVHZ by sa malo opierať o poskytovanie pasívnej, neutrálnej⁽³¹⁾ a otvorenej prístupovej infraštruktúry. Takáto sieť by mala záujemcom o prístup poskytovať všetky možné formy prístupu k sieti, umožňovať účinnú hospodársku súťaž na maloobchodnej úrovni a zabezpečiť poskytovanie konkurenčných a cenovo dostupných služieb pre koncových používateľov⁽³²⁾. Úloha SVHZ by preto mala zahŕňať len zavádzanie širokopásmovej siete poskytujúcej univerzálne pripojenie a poskytovanie súvisiacich veľkoobchodných služieb prístupu bez maloobchodných komunikačných služieb⁽³³⁾. Ak je poskytovateľ SVHZ zároveň vertikálne integrovaným prevádzkovateľom širokopásmového pripojenia, mali by sa poskytnúť primerané záruky, aby nevznikol konflikt záujmov, nedošlo k nežiaducej diskriminácii a nevznikli žiadne iné skryté nepriame výhody⁽³⁴⁾.

⁽²⁷⁾ To znamená, že cieľ všeobecného záujmu, ktorý sledujú verejné orgány, nemožno jednoducho obmedziť na vykonávanie určitých ekonomických aktivít alebo ho obmedziť na určité ekonomické oblasti, ako sa uvádza v článku 61 ods. 3 písm. c). Pozri rozhodnutie Komisie N 381/04 – Francúzsko, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques* a rozhodnutie Komisie N 382/04 – Francúzsko, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*.

⁽²⁸⁾ V tejto súvislosti by mali mať siete, ktoré sa zohľadňujú pri posudzovaní potreby SVHZ, vždy porovnateľnú architektúru, teda mali by to byť buď širokopásmové siete alebo siete NGA.

⁽²⁹⁾ Výraz „blízka budúcnosť“ treba chápať ako obdobie troch rokov. V tejto súvislosti by mali mať investičné plány súkromných investorov takú podobu, aby zaručovali, že sa v období troch rokov dosiahne značný pokrok aspoň v pokrytí, pričom dokončenie plánovanej investície bude naplánované v primeranom časovom rámci po pokrytí (v závislosti od špecifik každej oblasti a každého projektu).

⁽³⁰⁾ Ak takéto dôvody nie sú uvedené, nemôže dozorný orgán ani okrajovo na základe prvej podmienky z rozsudku vo veci Altmark a článku 59 ods. 2 Dohody o EHP preskúmať, či sa štát EZVO nedopustil zjavného pochybenia v súvislosti s jeho diskrečnými právomocami, vec T-289/03, *BUPA a ostatní/Komisia*, Zb. 2008, s. II-741, bod 172.

⁽³¹⁾ Sieť by mala byť technologicky neutrálna, a teda umožniť záujemcom o prístup využiť ktorejkoľvek disponibilnej technológie na poskytovanie služieb koncovým používateľom. Hoci takáto požiadavka môže mať v súvislosti so zavádzaním infraštruktúry siete ADSL obmedzené uplatnenie, nemusí to platiť v prípade siete s NGA na báze optických vlákien, kde prevádzkovatelia môžu využívať rôzne vláknové technológie na poskytovanie služieb koncovým používateľom (t. j. point-to-point alebo G-PON).

⁽³²⁾ Napríklad sieť ADSL by mala poskytovať tok bitov a neviazaný prístup k účastníckemu vedeniu, zatiaľ čo sieť NGA na báze optických vlákien by mala poskytovať minimálne prístup k neaktivovaným vláknam, tok bitov, a ak sa zavádza sieť FTTC, neviazaný prístup k účastníckemu vedeniu, tzv. sub loop.

⁽³³⁾ Toto obmedzenie je opodstatnené skutočnosťou, že po zavedení širokopásmovej siete poskytujúcej univerzálne pripojenie sú trhové sily poskytujúce komunikačné služby spravdla postačujúce pre všetkých používateľov za konkurencieschopnú cenu.

⁽³⁴⁾ Takéto záruky môžu zahŕňať najmä povinnosť oddeleného účtovníctva a môžu zahŕňať aj vytvorenie subjektu, ktorý je od vertikálne integrovaného poskytovateľa štruktúrne a právne oddelený. Takýto subjekt by mal mať výhradnú zodpovednosť za plnenie úlohy SHVZ, ktorá mu bola zverená.

26. Keďže trh pre elektronické komunikácie je úplne liberalizovaný, znamená to, že SHVZ v súvislosti so zavádzaním širokopásmového pripojenia nemôže byť založená na udelení výhradného alebo osobitného práva poskytovateľovi SHVZ v zmysle článku 59 ods. 1 Dohody o EHP.
27. Na to, aby si poskytovateľ SHVZ splnil svoju úlohu vytvorenia univerzálneho pokrytia, môže byť nutné, aby tento poskytovateľ SHVZ vytvoril sieťovú infraštruktúru nielen v oblastiach, ktoré neprinášajú zisk, ale aj v rentabilných oblastiach, teda v oblastiach, v ktorých iní prevádzkovatelia už možno vytvorili svoje vlastné sieťové infraštruktúry alebo môžu mať v úmysle ich tam založiť v blízkej budúcnosti. V tomto prípade by však vzhľadom na špecifickú širokopásmovú sieť mala poskytovaná náhrada pokrývať len náklady na vybudovanie infraštruktúry v nerentabilných oblastiach⁽³⁵⁾. Tam, kde SVHZ na vytvorenie širokopásmovej siete nie je založená na zavádzaní infraštruktúry vo verejnom vlastníctve, je potrebné prijať primerané mechanizmy kontroly a vracania poskytnutých prostriedkov, aby sa predišlo tomu, že poskytovateľ SHVZ získava nedovolenú výhodu tým, že si sieť financovanú z verejných zdrojov ponechá po skončení koncesie na SHVZ vo svojom vlastníctve. Napokon náhrada za poskytovanie SHVZ by sa zásadne mala poskytovať na základe otvorenej, transparentnej a nediskriminačnej verejnej súťaže, v rámci ktorej sa od všetkých poskytovateľov požaduje, aby transparentne určili rentabilné a nerentabilné oblasti, odhadli očakávané príjmy a uviedli zodpovedajúcu sumu náhrady, ktorú považujú za nevyhnutnú pri vylúčení rizika poskytnutia nadmernej náhrady. Verejná súťaž zorganizovaná za týchto podmienok by mala zaručovať, že štvrtá podmienka z rozsudku vo veci Altmark je splnená (pozri bod 19).
28. V prípade, že štyri kritériá stanovené v rozsudku Altmark nebudú sú splnené, a ak budú splnené všeobecné kritériá uplatniteľnosti článku 61 ods. 1 Dohody o EHP, náhrada za služby vo verejnom záujme za zavedenie širokopásmovej infraštruktúry bude predstavovať štátnu pomoc a bude podliehať ustanoveniam článkov 49, 59, 61 Dohody o EHP a článku 1 časti I protokolu 3 k Dohode medzi štátmi EZVO o zriadení dozorného orgánu a súdneho dvora (ďalej len „protokol 3 k Dohode o dozore a súde“). V tomto prípade štátna pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme poskytnutá niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (pozri predchádzajúce body 23 – 27) by sa mohla považovať za zlučiteľnú s uplatňovaním Dohody o EHP a mohla by byť oslobodená od notifikačnej povinnosti uvedenej v článku 1 ods. 3 časti I protokolu 3 k Dohode o dozore a súde, ak sú splnené požiadavky ustanovené v akte uvedenom v bode 1h prílohy XV k Dohode o EHP (rozhodnutie Komisie 2005/842/ES z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme poskytovanú niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu)⁽³⁶⁾, v znení prispôbenom Dohode o EHP prostredníctvom protokolu 1 k tejto dohode⁽³⁷⁾.

2.3. Posúdenie zlučiteľnosti podľa článku 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP

29. V prípadoch, keď Komisia zistila, že notifikované oznámenie v širokopásmovom sektore predstavuje pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, posúdenie zlučiteľnosti sa doteraz uskutočňovalo priamo na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ⁽³⁸⁾.
30. Oblasti, na ktoré sa vzťahuje projekt štátnej pomoci širokopásmového pripojenia, sú tiež podporovanými oblasťami v zmysle článku 61 ods. 3 písm. a) a c) a kapitoly o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013 usmernení dozorného orgánu o štátnej pomoci (ďalej len „kapitola o národnej regionálnej pomoci“)⁽³⁹⁾. V tomto prípade sa pomoc na širokopásmové pripojenie môže kvalifikovať aj ako pomoc na počiatočnú investíciu v zmysle kapitoly o národnej regionálnej pomoci. V mnohých prípadoch, ktoré doteraz Komisia preskúmala, boli však aj ďalšie oblasti, na ktoré boli notifikované opatrenia zamerané, ktoré neboli „podporované“, v dôsledku čoho Komisia nemohla vykonať posúdenie podľa zodpovedajúcich usmernení Komisie pre regionálnu pomoc⁽⁴⁰⁾.
31. Pokiaľ opatrenie patrí do pôsobnosti kapitoly o národnej regionálnej pomoci a ak sa predpokladá poskytnutie individuálnej ad hoc pomoci jednému podniku, alebo sa pomoc obmedzuje na jednu oblasť činnosti, štát EZVO

⁽³⁵⁾ Každý štát EZVO si musí na základe povahy každého prípadu vypracovať najvhodnejšiu metodiku, aby zabezpečil, že náhrada bude pokrývať len náklady na vykonávanie SVHZ v nerentabilných oblastiach. Poskytovanie náhrady by napríklad mohlo byť založené na porovnaní príjmov pochádzajúcich z komerčného využitia infraštruktúry v rentabilných oblastiach a príjmov pochádzajúcich z komerčného využitia v nerentabilných oblastiach. Mimoriadne zisky, čiže zisky nad rámec priemernej návratnosti kapitálu v danom sektore pri zavádzaní danej širokopásmovej infraštruktúry, by mohli byť pridelené na financovanie SVHZ v nerentabilných oblastiach a zvyšok by sa pokryl poskytnutou finančnou náhradou.

⁽³⁶⁾ Ú. v. EÚ L 312, 29.11.2005, s. 67.

⁽³⁷⁾ Pozri aj kapitolu o štátnej pomoci vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme v usmerneniach dozorného orgánu o štátnej pomoci, Ú. v. EÚ L 109, 26.4.2007, s. 44 a dodatku EHP č. 20, 26.4.2007, s. 1, ktoré sú dostupné aj na webovej stránke dozorného orgánu http://www.efasurv.int/fieldswork/fieldstateaid/state_aid_guidelines/partvi-stateaidintheformofpublicservicecompensation.pdf

⁽³⁸⁾ Treba pripomenúť, že podľa článku 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ zodpovedajúcemu článku 61 ods. 3 písm. a) Dohody o EHP „pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou“ možno takisto považovať za zlučiteľnú s vykonávaním Dohody o EHP.

⁽³⁹⁾ Ú. v. EÚ L 54, 28.2.2008, s. 1 a dodatok EHP č. 11, 28.2.2008, s. 1.

⁽⁴⁰⁾ Usmernenia pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013, Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13 – 45. Navyše, hoci sa poskytnutá pomoc v niektorých prípadoch obmedzovala len na „podporované oblasti“ a mohla sa kvalifikovať aj ako pomoc na počiatočné investície v zmysle uvedených usmernení, intenzita pomoci mohla často presahovať strop povolený pre regionálnu pomoc v takýchto oblastiach.

je zodpovedný za preukázanie splnenia podmienok kapitoly o národnej regionálnej pomoci. To znamená najmä, že daný projekt musí prispievať k jednotnej stratégii regionálneho rozvoja a že vzhľadom na povahu a veľkosť projektu nebude mať za následok neprijateľné narušenie hospodárskej súťaže.

2.3.1. Test vyvážení a jeho uplatňovanie na pomoc na zavádzanie širokopásmových sietí

32. Dozorný orgán pri posudzovaní, či opatrenie pomoci možno považovať za zlučiteľné s vykonávaním Dohody o EHP, porovnáva pozitívny vplyv opatrenia pomoci na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu s možnými negatívnymi vedľajšími vplyvmi, ako je narušenie obchodu a hospodárskej súťaže.
33. Pri uplatňovaní tohto testu vyvážení dozorný orgán posúdi tieto otázky:
- a) Je opatrenie pomoci zamerané na dobre vymedzený cieľ spoločného záujmu, t. j. rieši navrhnutá pomoc zlyhanie trhu alebo iný cieľ? ⁽⁴¹⁾
 - b) Je pomoc dobre navrhnutá na to, aby splnila cieľ spoločného záujmu? Konkrétne:
 - i) Je štátna pomoc vhodným politickým nástrojom, t. j. existujú iné, lepšie nástroje?
 - ii) Má stimulačný účinok, t. j. zmení pomoc správanie podnikov?
 - iii) Je opatrenie pomoci primerané, t. j. mohla by sa rovnaká zmena v správaní dosiahnuť aj pri nižšej pomoci?
 - c) Sú narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod obmedzené natoľko, že celková bilancia je pozitívna?
34. Jednotlivé kroky testu vyvážení v oblasti širokopásmových sietí sú podrobnejšie uvedené v oddieloch 2.3.2. a 2.3.3.

2.3.2. Cieľ opatrenia

35. Ako už bolo uvedené v úvode, všeobecne rozšírený a cenovo dostupný prístup k širokopásmovým sieťam má obrovský význam z dôvodu jeho schopnosti urýchliť príspevok týchto technológií k rastu a inováciám vo všetkých odvetviach hospodárstva, ako aj k sociálnej a teritoriálnej súdržnosti.
36. Ekonomická stránka poskytovania služieb širokopásmového pripojenia je taká, že trh ich nebude vždy považovať za rentabilné, aby do nich investoval. Z dôvodu ekonomickej stránky týkajúcej sa hustoty je vo všeobecnosti rentabilnejšie zavádzať širokopásmové siete do oblastí, kde je potenciálny dopyt vyšší a koncentrovanejší, t. j. do hustejšie obývaných oblastí. Z dôvodu vysokých fixných nákladov investície sa jednotkové náklady výrazne zvyšujú s poklesom hustoty obyvateľstva. V dôsledku toho majú širokopásmové siete tendencie rentabilne pokryť len časť obyvateľstva. Podobne môže byť v určitých oblastiach rentabilné, aby sieť vybudoval len jeden poskytovateľ a nie dvaja alebo viacerí.
37. Keď trh neposkytuje dostatočné širokopásmové pokrytie, alebo keď podmienky prístupu nie sú primerané, štátna pomoc môže zohrať užitočnú úlohu. Konkrétne, štátna pomoc sektoru širokopásmového pripojenia môže napraviť zlyhanie trhu, t. j. v situáciách, keď individuálni investori na trhu neinvestujú, dokonca aj keď by to bolo efektívne zo širšej ekonomickej perspektívy, napr. z dôvodu pozitívnych vedľajších účinkov. Na štátnu pomoc na širokopásmové siete sa prípadne možno pozeráť aj ako na nástroj na dosiahnutie cieľov rovnosti, t. j. ako na spôsob na zlepšenie prístupu k základným prostriedkom komunikácie a účasti na živote spoločnosti, ako aj prostriedok slobodného prejavu všetkých aktérov spoločnosti a tým na zlepšenie sociálnej a teritoriálnej súdržnosti.
38. Od začiatku je užitočné zásadne rozlišovať medzi druhmi oblastí, ktoré môžu byť cieľom pomoci, v závislosti od úrovne širokopásmového pripojenia, ktoré je už k dispozícii. Komisia dôsledne rozlišovala medzi oblasťami, kde neexistuje žiadna širokopásmová infraštruktúra alebo je nepravdepodobné, že by v blízkom čase vznikla (biele oblasti), oblasťami, kde je len jeden prevádzkovateľ širokopásmovej siete (šedé oblasti) a oblasťami, kde sú v súčasnosti aspoň dvaja alebo viacerí prevádzkovatelia širokopásmových sietí (čierne oblasti) ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 508/08 – Spojené kráľovstvo, Poskytovanie služby diaľkového širokopásmového pripojenia v Severnom Írsku, rozhodnutie Komisie N 201/06 – Grécko, Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb a rozhodnutie Komisie N 118/06 – Lotyšsko, Rozvoj širokopásmových komunikačných sietí vo vidieckych oblastiach.

⁽⁴²⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 201/06 – Grécko, Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb.

2.3.2.1. Biele oblasti: podpora teritoriálnej súdržnosti a cieľov hospodárskeho rozvoja

39. Dozorný orgán považuje podporu na zavádzanie širokopásmových sietí vo vidieckych oblastiach a v bielych oblastiach za podporu teritoriálnej sociálnej a hospodárskej súdržnosti a riešenie zlyhania trhu. Širokopásmové siete majú tendenciu rentabilne pokryť len časť obyvateľstva, takže na dosiahnutie celkového pokrytia je potrebná štátna pomoc.
40. Dozorný orgán uznáva, že poskytovaním finančnej podpory na poskytovanie širokopásmových služieb v oblastiach, kde širokopásmové pripojenie nie je zatiaľ k dispozícii a kde neexistujú žiadne plány súkromných investorov na vybudovanie takejto infraštruktúry v blízkej budúcnosti, štáty EZVO sledujú skutočné ciele súdržnosti a hospodárskeho rozvoja, a preto je ich intervencia pravdepodobne v súlade so spoločným záujmom⁽⁴³⁾. Výraz „blízka budúcnosť“ treba chápať ako obdobie troch rokov. V tejto súvislosti by mali mať investičné plány súkromných investorov takú podobu, aby zaručovali, že sa v období troch rokov dosiahne značný pokrok aspoň v pokrytí, pričom dokončenie plánovanej investície bude naplánované v primeranom časovom rámci po pokrytí (v závislosti od špecifik každého projektu a každej oblasti). Verejné orgány môžu požadovať predloženie podnikateľského plánu spolu s podrobným časovým plánom, ako aj dôkaz dostatočného financovania alebo iný typ dôkazu, ktorý by preukazoval dôveryhodnosť a realnosť investície plánovanej súkromnými prevádzkovateľmi siete.

2.3.2.2. Čierne oblasti: nie je potrebná štátna intervencia

41. Keď sú v určitej geografickej zóne prítomní aspoň dvaja poskytovatelia služieb širokopásmovej siete a širokopásmové služby sa poskytujú za konkurenčných podmienok (hospodárska súťaž medzi podnikmi), neexistuje žiadne zlyhanie trhu. Preto jestvuje len veľmi malý priestor na to, aby intervencia zo strany štátu priniesla ďalšie výhody. Naopak, štátna podpora na financovanie vybudovania ďalšej širokopásmovej siete bude mať v zásade za následok neprijateľné narušenie hospodárskej súťaže a vytlačenie súkromných investorov. Preto pri neexistencii jasne preukázateľného zlyhania trhu dozorný orgán posúdi opatrenia na financovanie zavedenia ďalšej širokopásmovej infraštruktúry v „čiernej zóne“ negatívne⁽⁴⁴⁾.

2.3.2.3. Šedé oblasti: potreba podrobnejšieho posúdenia

42. Existencia prevádzkovateľa siete v danej oblasti nevyhnutne neznamená, že neexistuje žiadne zlyhanie trhu alebo problém so súdržnosťou. Monopolné postavenie môže ovplyvniť kvalitu služby alebo cenu, za ktorú sa služby občanom ponúkajú. Na druhej strane v oblastiach, kde je prítomný len jeden prevádzkovateľ širokopásmovej siete, dotácie na vybudovanie alternatívnej siete môžu podľa definície narušiť dynamiku trhu. Štátna podpora na zavádzanie širokopásmových sietí v šedých oblastiach si preto vyžaduje podrobnejšiu analýzu a dôkladné posúdenie zlučiteľnosti.
43. Hoci v zóne, na ktorú je zameraná štátna intervencia, sa prevádzkovateľ siete môže nachádzať, určitým kategóriám používateľov stále nemusia byť poskytované dostatočné služby v tom zmysle, že nie sú k dispozícii niektoré širokopásmové služby požadované používateľmi alebo pri absencii regulovaných taríf pre veľkoobchodný prístup nie sú maloobchodné ceny v porovnaní s rovnakými službami ponúkanými v ostatných konkurenčnejších oblastiach alebo regiónoch krajiny prijateľné⁽⁴⁵⁾. Ak sú okrem toho len malé vyhliadky, že by tretie strany vybudovali alternatívnu infraštruktúru, financovanie alternatívnej infraštruktúry by mohlo byť vhodným opatrením. To by napravilo neexistenciu hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o infraštruktúru, a tým by sa zmenšili problémy vyplývajúce z de facto monopolného postavenia existujúceho prevádzkovateľa⁽⁴⁶⁾. Poskytnutie pomoci za týchto okolností však podlieha celému radu podmienok, ktoré musí príslušný štát EZVO splniť.

⁽⁴³⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 118/06 – Lotyšsko, Rozvoj širokopásmových komunikačných sietí vo vidieckych oblastiach.

⁽⁴⁴⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 19. júla 2006 o opatrení č. C 35/05 (ex N 59/05), ktoré Holandsko plánuje vykonať v súvislosti so širokopásmovou infraštruktúrou v Appingedame, Ú. v. EÚ L 86, 27.3.2007, s. 1. Tento prípad sa týka zavedenia pasívnej siete (t. j. káblovodov a optických vlákien), ktorú by vlastnilo mesto, zatiaľ čo aktívna vrstva (t. j. správa a prevádzka siete) by sa prostredníctvom verejnej súťaže zadala veľkoobchodnému prevádzkovateľovi zo súkromného sektora, ktorý by ponúkal služby veľkoobchodného prístupu iným poskytovateľom služieb. Komisia vo svojom rozhodnutí poznamenala, že holandský trh širokopásmového pripojenia je rýchlo sa rozvíjajúci trh, na ktorom poskytovatelia služieb elektronickej komunikácie vrátane prevádzkovateľov káblových rozvodov a poskytovateľov internetových služieb boli v procese zavádzania vysokorýchlostných širokopásmových služieb bez akejkoľvek štátnej podpory. Situácia v Appingedame sa nelíšila od situácie na trhu so širokopásmovým pripojením vo zvyšnej časti Holandska. Tak prevádzkovatelia povinných pevných sietí, ako aj prevádzkovatelia káblových sietí v Appingedame už ponúkajú služby „triple play“ (telefonovanie, širokopásmové pripojenie a digitálne/analógové televízne vysielanie) a obaja prevádzkovatelia majú technické možnosti na ďalšie zvýšenie kapacity širokopásmového pripojenia svojich sietí.

⁽⁴⁵⁾ Ako bolo uvedené v bode 4), je potrebné pripomenúť, že širokopásmový prístup je v súčasnosti regulovaný *ex ante* vo všetkých štátoch EÚ.

⁽⁴⁶⁾ Komisia vo svojom rozhodnutí N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales*, musela posúdiť, či by finančná podpora poskytnutá waleskými orgánmi na vybudovanie otvorenej neutrálnej siete na báze optických vlákien spájajúca 14 priemyselných parkov mohla byť vyhlásená za zlučiteľnú, dokonca aj v prípade, keď v cieľových lokalitách už poskytoval služby existujúci prevádzkovateľ, ktorý poskytoval cenovo regulovaný prenájom okruhov. Komisia zistila, že prenájaté okruhy ponúkané existujúcim prevádzkovateľom boli veľmi drahé, pre MSP takmer cenovo nedostupné. Cieľové priemyselné parky nemohli dokonca využívať symetrické služby ADSL nad 2 Mbps z dôvodu ich vzdialenosti od existujúcich telefónnych ústrední. Existujúci prevádzkovateľ navyše nespripravený svoje káblovody a neaktívované vlákna tretím stranám. Prítomnosť existujúceho prevádzkovateľa v cieľových oblastiach preto nemohla zaručiť cenovo dostupné služby vysokorýchlostného internetu pre všetky MSP. Nebolo možné počítať s tým, že by tretie strany vybudovali alternatívnu infraštruktúru na poskytovanie vysokorýchlostných služieb v daných priemyselných parkoch. Pozri tiež rozhodnutie Komisie N 890/06 – Francúzsko, *Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit* a rozhodnutie Komisie N 284/05 – Írsko, *Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MAN“), etapy II a III*.

44. Dozorný orgán preto môže za určitých podmienok vyhlásiť za zlučiteľné tie opatrenia štátnej pomoci, ktoré sa zameriavajú na oblasti, kde je poskytovanie širokopásmovej infraštruktúry stále de facto monopolné, pod podmienkou, že i) sa neponúkajú žiadne cenovo dostupné alebo primerané služby, ktoré by spĺňali potreby občanov alebo podnikových užívateľov, a že ii) na účely dosiahnutia rovnakých cieľov nie sú k dispozícii opatrenia, ktoré by menej narušali hospodársku súťaž (vrátane *ex ante* regulácie). Na účely preukázania uvedenej skutočnosti dozorný orgán posúdi najmä, či:
- celkové podmienky na trhu nie sú primerané, preskúmaním, okrem iného, úrovne súčasných cien za širokopásmové služby, typu služieb ponúkaných konečným užívateľom (domácnostiam i podnikom) a podmienok s nimi súvisiacich;
 - pri absencii *ex ante* regulácie zo strany vnútroštátneho regulačného orgánu sa tretím stranám ponúka efektívny prístup do siete alebo či podmienky prístupu vedú k účinnej hospodárskej súťaži;
 - celkové prekážky vstupu neznemožňujú prípadný vstup prevádzkovateľov elektronických komunikácií; a
 - prípadné prijaté opatrenia alebo nápravné opatrenia uložené existujúcemu poskytovateľovi siete príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom alebo orgánom na ochranu hospodárskej súťaže dokázali odstrániť tieto problémy.
- 2.3.3. *Návrh opatrenia a potreba obmedziť narušenie hospodárskej súťaže*
45. Keď sa pokrytie širokopásmovými službami nepovažuje za dostatočné, intervencia štátu môže byť nevyhnutná. Prvou otázkou je, či je štátna pomoc vhodným politickým nástrojom na riešenie problému alebo či existujú iné, lepšie nástroje.
46. V tejto súvislosti dozorný orgán konštatuje, že zatiaľ čo *ex ante* regulácia v mnohých prípadoch uľahčuje zavádzanie širokopásmových sietí v mestských a hustejšie obývaných oblastiach, nemusí byť dostatočným nástrojom na umožnenie poskytovania širokopásmových služieb, najmä v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, kde je vlastná rentabilita investície nízka (⁴⁷).
47. Podobne ani opatrenia na strane dopytu v prospech širokopásmových služieb (ako sú napríklad poukážky pre koncových používateľov) nemôžu vždy vyriešiť nedostatočné poskytovanie širokopásmových služieb, hoci môžu pomôcť pri rozširovaní širokopásmového pripojenia a mali by byť podporované ako alternatívne alebo doplnujúce opatrenia k iným verejným opatreniam (⁴⁸). V takých situáciách preto na prekonanie nedostatku širokopásmového pripojenia nemusí existovať žiadna alternatíva k poskytnutiu financovania z verejných prostriedkov.
48. Pokiaľ ide o stimulačný účinok opatrenia, treba preskúmať, či by sa príslušná investícia do širokopásmových sietí neuskutočnila v rovnakom časovom rámci bez štátnej pomoci.
49. Pri posudzovaní primeranosti notifikovaných oznámení v bielych alebo šedých oblastiach by si nesplnenie ktorejkoľvek z podmienok uvedených pod písmenami a) až h) vyžiadalo dôkladné posúdenie (⁴⁹) a najpravdepodobnejšie by viedlo k negatívnemu záveru o zlučiteľnosti pomoci s uplatňovaním Dohody o EHP:
- Podrobné mapovanie a analýza pokrytia:* Štáty EZVO by mali jasne uviesť, na ktoré geografické oblasti sa bude dané opatrenie podpory vzťahovať. Vykonaním súbežnej analýzy konkurenčných podmienok a štruktúry prevládajúcej v danej oblasti, ako aj konzultácií so všetkými zainteresovanými stranami, ktorých sa príslušné opatrenie týka, štáty EZVO minimalizujú narušenie hospodárskej súťaže existujúcimi poskytovateľmi a tými, ktorí už majú investičné plány do blízkej budúcnosti, a umožnia týmto investorom, aby si plánovali svoje činnosti (⁵⁰). Podrobné mapovanie a dôkladné konzultácie preto zabezpečia nielen vysoký stupeň transparentnosti, ale slúžia aj ako nevyhnutný nástroj na vymedzenie existencie bielych, šedých a čiernych zón (⁵¹).

(⁴⁷) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 473/07 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre Alto Adige*, rozhodnutie Komisie N 570/07 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Bádenska-Württemberska*, rozhodnutie Komisie N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales*, rozhodnutie Komisie N 284/05 – Írsko, *Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MAN“), etapy II a III*, rozhodnutie Komisie N 118/06 – Lotyšsko, *Rozvoj širokopásmových komunikačných sietí vo vidieckych oblastiach* a rozhodnutie Komisie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového digitálneho pripojenia v regióne South Yorkshire*.

(⁴⁸) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 222/06 – Taliansko, *Pomoc na prekonanie digitálnej priepasti na Sardínii*, rozhodnutie Komisie N 398/05 – Maďarsko, *Daňové úľavy na rozvoj širokopásmových služieb* a rozhodnutie Komisie N 264/06 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre vidiecke oblasti Toskánska*.

(⁴⁹) Obvykle v rámci postupu uvedeného v článku 1 ods. 2 časti I protokolu 3 k Dohode o dozore a súde.

(⁵⁰) Ak je možné preukázať, že existujúci prevádzkovatelia neposkytli verejnemu orgánu na účely požadovaného mapovania žiadne podstatné informácie, takýto orgán sa bude musieť spoliehať na akékoľvek informácie, ktoré mu boli poskytnuté.

(⁵¹) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 201/06 – Grécko, *Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb*, rozhodnutie Komisie N 264/06 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre vidiecke oblasti Toskánska*, rozhodnutie Komisie N 475/07 – Írsko *Vnútroštátny program širokopásmového pripojenia (National Broadband Scheme – NBS)* a rozhodnutie Komisie N 115/08 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Nemecka*.

- b) *Otvorené výberové konanie:* Prístup otvoreného výberového konania zabezpečuje transparentnosť pre všetkých investorov, ktorí majú v úmysle predložiť ponuku na realizáciu dotovaného projektu. Rovnaké a nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými uchádzačmi je nevyhnutnou podmienkou otvoreného výberového konania. Otvorené výberové konanie je spôsobom, ako minimalizovať prípadnú výhodu vyplývajúcu zo štátnej pomoci a zároveň zmierniť selektívnu povahu opatrenia, pokiaľ výber príjemcu pomoci nie je vopred známy⁽⁵²⁾.
- c) *Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka:* V rámci otvoreného výberového konania sa na účely zníženia sumy pomoci, ktorá sa má poskytnúť, má v zásade najviac bodov v rámci celkového hodnotenia ponúk prideliť uchádzačovi, ktorý požaduje najnižšiu sumu pomoci pri podobných či identických kvalitatívnych podmienkach⁽⁵³⁾. Týmto spôsobom môže štát EZVO presunúť bremeno stanovenia skutočne potrebnej výšky pomoci na trh a znížiť tak informačnú asymetriu, z ktorej majú prospech vo väčšine prípadov súkromní investori.
- d) *Technologická neutralita:* Keďže širokopásmové služby sa môžu poskytovať na hostiteľských sieťových infraštruktúrach využívajúcich pevnú sieť (xDSL, káblové siete), bezdrôtové technológie (Wi-Fi, WiMAX), satelitné a mobilné technológie, štáty EZVO by nemali zvýhodňovať žiadnu konkrétnu technológiu alebo sieťovú platformu, pokiaľ nemôžu preukázať, že na to majú objektívne dôvody⁽⁵⁴⁾. Uchádzači by mali byť oprávnení navrhnúť poskytovanie požadovaných širokopásmových služieb využitím alebo kombináciou akýchkoľvek technológií, ktoré považujú za najvhodnejšie.
- e) *Využitie existujúcej infraštruktúry:* Štáty EZVO by mali, ak je to možné, povzbudzovať uchádzačov, aby využili ktorúkoľvek dostupnú existujúcu infraštruktúru, aby sa tak predišlo zbytočnej duplicite a nehospodárnemu využívaniu zdrojov. Existujúci prevádzkovatelia sietí by mali mať možnosť prispieť svojou infraštruktúrou k notifikovanému projektu, s cieľom pokúsiť sa obmedziť ekonomický vplyv na existujúcich prevádzkovateľov sietí. Táto podmienka by zároveň nemala skončiť uprednostňovaním existujúcich prevádzkovateľov, najmä v prípade, keď k tejto infraštruktúre alebo vstupom potrebným na konkurovanie existujúcemu prevádzkovateľovi nemôžu mať prístup tretie strany. Podobne aj v prípade šedých oblastí, keď sa preukáže, že súčasťou problému je závislosť od existujúceho prevádzkovateľa, môže byť nevyhnutné umožniť hospodársku súťaž medzi viacerými zariadeniami.
- f) *Veľkoobchodný prístup:* Nevyhnutnou súčasťou každého štátneho opatrenia na financovanie vybudovania novej širokopásmovej infraštruktúry je uloženie povinnosti zabezpečiť tretím stranám efektívny veľkoobchodný prístup k dotovanej širokopásmovej infraštruktúre. Veľkoobchodný prístup konkrétne umožňuje nezávislým prevádzkovateľom konkurovať vybranému uchádzačovi (ak je tento prítomný na trhu aj na maloobchodnej úrovni), čím sa posilní možnosť voľby a hospodárska súťaž v oblastiach, ktorých sa opatrenie týka, a zároveň sa predíde vzniku regionálnych monopolov v oblasti poskytovania služieb. Efektívny veľkoobchodný prístup k dotovanej infraštruktúre by sa mal ponúkať aspoň počas obdobia 7 rokov. Táto podmienka nie je podmienená žiadnou predchádzajúcou analýzou trhu v zmysle článku 7 smernice 2002/21/ES (rámcovej smernice)⁽⁵⁵⁾. Ak však vnútroštátny regulačný orgán označí podľa uplatniteľného regulačného rámca prevádzkovateľa predmetnej infraštruktúry na konci obdobia 7 rokov za subjekt so značnou trhovou silou na danom špecifickom trhu⁽⁵⁶⁾, povinnosť poskytovať prístup by sa mala adekvátne predĺžiť.
- g) *Referenčné stanovovanie cien:* Na účely zabezpečenia efektívneho veľkoobchodného prístupu a minimalizácie prípadného narušenia hospodárskej súťaže je rozhodujúce predchádzať vysokým veľkoobchodným cenám alebo naopak, predátorským cenám alebo cenovému vytlačaniu vybraného uchádzača. Veľkoobchodné ceny za prístup by mali vychádzať z priemerných zverejnených (regulovaných) veľkoobchodných cien, ktoré sú bežné v iných porovnateľných oblastiach krajiny alebo EHP s intenzívnejšou hospodárskou súťažou alebo, ak takéto zverejnené ceny neexistujú, z cien už stanovených alebo schválených pre dotknuté trhy a služby vnútroštátnym regulačným orgánom. Ak *ex ante* regulácia už funguje (t. j. v šedej oblasti), veľkoobchodné ceny prístupu k dotovanej infraštruktúre by nemali byť nižšie než cena za prístup stanovená vnútroštátnym regulačným orgánom v tej istej oblasti. Referenčné porovnanie je dôležitým bezpečnostným opatrením, pretože štátom EZVO umožňuje predchádzať tomu, aby museli vopred stanovovať podrobné maloobchodné alebo veľkoobchodné ceny za prístup, a tiež zabezpečiť, aby poskytnutá pomoc slúžila na napodobnenie podmienok na trhu, aké prevládajú na iných konkurenčných trhoch so službami širokopásmového pripojenia. Kritériá referenčného porovnávania by mali byť jasne uvedené v súťažných podkladoch.

⁽⁵²⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 508/08 – Spojené kráľovstvo, *Poskytovanie služby diaľkového širokopásmového pripojenia v Severnom Írsku*, rozhodnutie Komisie N 475/07 – Írsko, *Vnútroštátny program širokopásmového pripojenia (National Broadband Scheme – NBS)* a rozhodnutie Komisie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového digitálneho pripojenia v regióne South Yorkshire*.

⁽⁵³⁾ Na účely zistenia ekonomicky najvýhodnejšej ponuky by mal obstarávateľ vopred špecifikovať relatívnu hodnotu každého zvoleného (kvalitatívneho) kritéria.

⁽⁵⁴⁾ Komisia doteraz len v jednom prípade akceptovala odôvodnené použitie konkrétneho technologického riešenia: pozri rozhodnutie Komisie N 222/06 – Taliansko, *Pomoc na prekonanie digitálnej priepasti na Sardínii*. V uvedenom prípade Komisia zaujala stanovisko, že vzhľadom na špecifické okolnosti, konkrétne „topografiu regiónu, neexistenciu káblových sietí a potrebu minimalizovať výhody pomoci, sa využitie technológie ADSL javí ako vhodná technológia na dosiahnutie cieľov projektu“, bod 45.

⁽⁵⁵⁾ Navyše, keď sa štáty EZVO rozhodnú pre model riadenia, v rámci ktorého sa tretím stranám ponúkajú len služby veľkoobchodného prístupu k dotovanej širokopásmovej infraštruktúre, ale nie maloobchodné služby, pravdepodobné narušenie hospodárskej súťaže sa tým ešte viac obmedzí, keďže takýto model riadenia siete pomáha predchádzať prípadným zložitým problémom s predátorskými cenami a skrytým formám diskriminácie pri poskytovaní prístupu.

⁽⁵⁶⁾ V tejto súvislosti by vnútroštátny regulačný orgán mal brať do úvahy možné pretrvávajúce špecifické podmienky, ktoré boli hlavným dôvodom pre poskytnutie pomoci danému prevádzkovateľovi infraštruktúry.

- h) *Mechanizmus vracania poskytnutých prostriedkov na účely predchádzania poskytovaniu nadmernej náhrady*: S cieľom zabezpečiť, aby vybranému uchádzačovi nebola poskytnutá nadmerná náhrada, ak dopyt po širokopásmových službách v cieľovej oblasti presiahne predpokladanú úroveň, štáty EZVO by mali do zmluvy s úspešným uchádzačom zahrnúť mechanizmus vracania platieb⁽⁵⁷⁾. Ustanovenie takého mechanizmu môže minimalizovať *ex post* a so spätnou platnosťou sumu pomoci, ktorá sa pôvodne považovala za nevyhnutnú.

3. ŠTÁTNA POMOC NA SIETE NGA

3.1. Podpora rýchleho zavádzania sietí NGA

50. V súčasnosti celý rad štátov EZVO obracia svoju pozornosť smerom k podpore širokopásmových sietí, ktoré môžu poskytovať vysokorýchlostné služby a ktoré podporujú veľké množstvo moderných, digitálne integrovaných služieb. Tieto siete NGA sú prevažne na báze optických vlákien alebo moderné zdokonalené káblové siete, ktoré majú úplne alebo vo veľkej miere nahradiť existujúce širokopásmové siete s medenými káblami alebo súčasné káblové siete.
51. Siete NGA sú káblové prístupové siete, ktoré sú tvorené úplne alebo čiastočne optickými prvkami a ktoré sú schopné poskytovať služby širokopásmového prístupu s lepšími vlastnosťami (ako je napríklad vyššia priepustnosť) v porovnaní so službami poskytovanými prostredníctvom existujúcich sietí s medenými káblami⁽⁵⁸⁾.
52. Siete NGA budú mať v podstate rýchlosť a kapacitu potrebnú na to, aby mohli v budúcnosti zabezpečovať prenos obsahu s vysokou rozlišovacou schopnosťou, podporovať aplikácie náročné na šírku pásma, a aby mohli podnikom zabezpečiť cenovo dostupné symetrické širokopásmové pripojenie, ktoré je v súčasnosti obvykle dostupné len pre veľké podniky. Siete NGA majú vo všeobecnosti potenciál pomáhať zlepšovať všetky aspekty širokopásmovej technológie a širokopásmových služieb.
53. Komisia sa už zaoberala niektorými notifikáciami štátnej pomoci, ktoré sa týkali podpory zavádzania sietí na báze optických vlákien. Tieto prípady sa týkali buď vybudovania regionálnej „základnej“ siete NGA⁽⁵⁹⁾ alebo zabezpečenia pripojenia pomocou optických vlákien len pre obmedzený počet podnikových užívateľov⁽⁶⁰⁾.
54. Rovnako ako v prípade zavádzania základných širokopásmových sietí tzv. „prvej generácie“, štátne, miestne a regionálne orgány môžu odôvodniť svoju podporu na rýchle zavádzanie sietí na báze optických vlákien zlyhaním trhu alebo cieľom týkajúcim sa súdržnosti. Kým v prípade zavádzania základnej širokopásmovej infraštruktúry sa príklady štátnej intervencie v rozhodovacej praxi Komisie týkali najmä vidieckych komunít/oblastí (nízka hustota obyvateľstva, vysoké kapitálové náklady) alebo oblastí, ktoré sú hospodársky menej rozvinuté (nízka schopnosť platiť za služby), ekonomická stránka modelu sietí NGA vraj odrádza od zavádzania sietí NGA nielen v riedko obývaných oblastiach, ale aj v určitých mestských zónach. Konkrétne, hlavným problémom ovplyvňujúcim rýchle a rozsiahle zavádzanie sietí NGA sa zdajú byť v prvom rade náklady a až v menšej miere hustota obyvateľstva⁽⁶¹⁾.
55. Priama intervencia verejných orgánov preto môže byť opodstatnená na účely zabezpečenia, aby oblasti, ktoré prevádzkovatelia sietí považujú za nerentabilné, mohli využiť vedľajšie účinky, ktoré siete NGA môžu hospodárstvu priniesť, a aby netrpeli z dôvodu vzniku novej digitálnej „priepasti NGA“. Štáty EZVO preto môžu mať v úmysle pomáhať rozvoju sietí NGA v oblastiach, kde by investície existujúcich prevádzkovateľov širokopásmových sietí do týchto sietí prišli až o niekoľko rokov, pretože sú finančne menej atraktívne ako určité veľké mestské zóny. V určitých prípadoch sa štáty EZVO môžu rozhodnúť sami investovať alebo poskytnúť finančnú podporu súkromným prevádzkovateľom, aby získali pripojenie na siete NGA, alebo aby získali pripojenie skôr ako sa očakávalo, s cieľom zabezpečiť, aby sa príležitosti na zvýšenie zamestnanosti a ostatné ekonomické príležitosti mohli využiť podľa možnosti čo najskôr.
56. Pri každej intervencii verejných orgánov, ktorej účelom je podpora zabezpečenia alebo urýchlenie zavádzania sietí NGA, sa musí zabezpečiť, aby bola zlučiteľná s pravidlami štátnej pomoci.

⁽⁵⁷⁾ Za výnimočných okolností riadne preukázaných notifikujúcim štátom EZVO môže zavedenie takéhoto mechanizmu v prípade veľmi nízkych súm pomoci alebo projektov malého rozsahu – „jednorazových“ projektov opierajúcich sa o jednoduché zásady obstarávania predstavovať neprímeranú záťaž pre orgány poskytujúce pomoc, preto ho dozorný orgán nebude vyžadovať.

⁽⁵⁸⁾ V tomto štádiu technického vývoja a vývoja na trhu sa zdá, že ani satelitné ani mobilne sieťové technológie nie sú schopné zabezpečiť poskytovanie vysokorýchlostných symetrických širokopásmových služieb, hoci situácia sa môže v budúcnosti zmeniť, najmä pokiaľ ide o mobilné služby (nasledujúci významný krok v mobilnej rádiokomunikácii, „dlhodobý vývoj“, môže teoreticky dosiahnuť, ak a keď sa prijme, vyššie špičkové rýchlosti prenosu dát, a to 100 Mbps pri prijímaní a 50 Mbps pri odosielaní).

⁽⁵⁹⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt digitálneho širokopásmového pripojenia v regióne South Yorkshire* a rozhodnutie Komisie N 284/05 – Írsko, *Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MAN“), etapy II a III*.

⁽⁶⁰⁾ Zatiaľ bola štátna podpora na rozšírenie prístupovej siete novej generácie, ktorá by zabezpečila pripojenie segmentu trhu domácností pomocou optických vlákien, poskytnutá len v dvoch prípadoch (Appingedam a Amsterdam).

⁽⁶¹⁾ Prevádzkovatelia širokopásmových sietí tvrdia, že zavádzanie sietí na báze optických vlákien je stále veľmi nákladná a riziková investícia s výnimkou oblastí s vysokou hustotou obyvateľstva, resp. podnikov, kde už prevádzkovatelia majú značnú základňu zákazníkov využívajúcich širokopásmové služby, ktorí môžu prejsť na vyššie rýchlosti. V určitých prípadoch sú vraj náklady na zavádzanie sietí NGA a sietí na báze optických vlákien príliš vysoké v porovnaní s príjmami, ktoré možno očakávať, takže na tento trh by nevstúpili buď žiadni poskytovatelia zo súkromného sektora, alebo by ich vstúpilo len veľmi málo.

3.2. Typy intervencie verejných orgánov

57. Štáty EZVO si môžu zvoliť rozličné stupne intervencie na trhu s cieľom pomôcť pri zavádzaní alebo urýchliť zavádzanie sietí NGA. V tejto súvislosti, pokiaľ ide o intervencie štátu v oblasti zavádzania sietí NGA, platia primerane úvahy uvedené v oddieloch 2.2.1. a 2.2.2. (uplatňovanie zásady investora v trhovom hospodárstve, poskytnutie náhrady za služby vo verejnom záujme a uplatnenie kritérií rozsudku vo veci Altmark). V závislosti od povahy a účinkov zvolenej intervencie sa môžu podľa pravidiel štátnej pomoci použiť rozličné analytické prístupy.
58. V oblastiach, kde sa predpokladá, že súkromní investori budú v budúcnosti investovať do zavádzania sietí NGA, sa štáty EZVO môžu rozhodnúť prijať súbor opatrení, aby urýchlili investičný cyklus, a tak povzbudili investorov zrýchliť realizáciu ich investičných plánov. Tieto opatrenia nemusia nevyhnutne znamenať štátnu pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP. Vzhľadom na skutočnosť, že veľká časť nákladov na zavádzanie sietí na báze optických vlákien súvisí s inžinierskymi prácami (napríklad výkopovými prácami, kladením káblov, elektroinštalačnými prácami v interiéroch), sa štáty EZVO môžu v súlade s regulačným rámcom EHP pre elektronickú komunikáciu rozhodnúť napríklad, že pomôžu pri procese nadobúdania práv na rozširovanie sietí, budú požadovať, aby prevádzkovatelia sietí koordinovali svoje inžinierske práce a/alebo aby zdieľali časť svojej infraštruktúry⁽⁶²⁾. V rovnakom duchu môžu štáty EZVO nariadiť, aby sa zabezpečilo pripojenie každej novej stavby (vrátane nových vodovodných sietí, energetických sietí, dopravných sietí alebo kanalizačných sietí) a/alebo budov pomocou optických vlákien.
59. Verejné orgány sa môžu taktiež rozhodnúť, že na seba preberú niektoré inžinierske práce (ako napríklad výkopové práce na verejných priestranstvách, budovanie káblovodov) s cieľom umožniť a urýchliť príslušným prevádzkovateľom zavádzanie ich vlastných sieťových prvkov. Tieto inžinierske siete by však nemali byť určené pre „určité odvetvie alebo sektor“, ale mali by byť v zásade otvorené pre všetkých potenciálnych používateľov (t. j. elektrické siete, plynovody, vodovody atď.) a nielen pre prevádzkovateľov elektronickej komunikácie. Za predpokladu, že cieľom takýchto intervencií verejných orgánov je vytvoriť potrebné podmienky na zavedenie vlastnej infraštruktúry prevádzkovateľmi inžinierskych sietí bez diskriminácie v prospech daného sektora alebo podniku (najmä znížením kapitálových nákladov daného sektora), tieto potom nepatria do pôsobnosti článku 61 ods. 1 Dohody o EHP.
60. Podobné opatrenia môžu prijať aj vnútroštátne regulačné orgány s cieľom zabezpečiť rovnaký a nediskriminačný prístup k sŕpom a spoločné využívanie káblovodov vlastnených prevádzkovateľmi verejných služieb alebo prevádzkovateľmi existujúcich sietí.
61. Ako naznačuje rozhodovacia prax Komisie v oblasti základných širokopásmových sietí, štátnu pomoc na širokopásmové siete vo väčšine prípadov poskytujú miestne alebo regionálne orgány, ktorých cieľom je buď zabezpečenie nápravy nedostatočného širokopásmového pripojenia v regióne alebo zvýšenie konkurencieschopnosti regiónu ďalším zlepšením existujúceho pokrytia širokopásmovými sieťami a možnosti pripojenia na sieť. Na dosiahnutie týchto dvoch cieľov verejné orgány doteraz buď zadali vybudovanie a správu verejne vlastnenej širokopásmovej infraštruktúry v rámci postupu verejného obstarávania, alebo finančne podporili vybudovanie súkromne vlastnenej širokopásmovej siete⁽⁶³⁾.
62. Ak intervencie verejných orgánov predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP, musia sa notifikovať dozornému orgánu, ktorý posúdi ich zlučiteľnosť so spoločným trhom v súlade so smerodajnými zásadami uvedenými v oddieloch 3.3. a 3.4⁽⁶⁴⁾.

3.3. Rozlišovanie medzi bielymi, šedými a čiernymi oblasťami v prípade sietí NGA

63. Ako už bolo uvedené v bode 38, posudzovala sa zlučiteľnosť štátnej pomoci na rozvoj tradičných širokopásmových sietí so zreteľom na rozdiely medzi bielymi, šedými a čiernymi oblasťami. Dozorný orgán sa domnieva, že toto rozlíšenie oblastí je relevantné aj pre posudzovanie, či je štátna pomoc na siete NGA zlučiteľná v zmysle článku 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP, ale vyžaduje si presnejšie vymedzenie s cieľom zohľadniť špecifiká sietí NGA.

⁽⁶²⁾ Tieto opatrenia by nemali byť zamerané špeciálne na prevádzkovateľov elektronickej komunikácie, ale by sa mali vzťahovať rovnako na všetkých prevádzkovateľov vo všetkých príslušných odvetviach (napríklad vrátane ostatných prevádzkovateľov inžinierskych sietí, ako sú napríklad plynárenské podniky, elektroenergetické podniky a/alebo vodárenské podniky). Opatrenia, ktoré by sa vzťahovali len na prevádzkovateľov elektronickej komunikácie, by mohli predstavovať odvetvovú pomoc, a preto by sa na ňu vzťahoval zákaz uvedený v článku 61 ods. 1 Dohody o EHP.

⁽⁶³⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt digitálneho širokopásmového pripojenia v regióne South Yorkshire*, oznámenie Komisie N 201/06 – Grécko, *Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb*, rozhodnutie Komisie N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales*, rozhodnutie Komisie N 284/05 – *Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti („MAN“), etapy II a III*, rozhodnutie Komisie N 381/04 – Francúzsko, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques*, rozhodnutie Komisie N 382/05 – Francúzsko, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*, rozhodnutie Komisie N 57/05 – Spojené kráľovstvo, *Regionálna podpora na inovačné širokopásmové siete vo Walese* a rozhodnutie Komisie N 14/08 – Spojené kráľovstvo, *Širokopásmové siete v Škótsku – Rozšírenie dosahu širokopásmovej siete*.

⁽⁶⁴⁾ Týmto nie je dotknuté prípadné uplatňovanie kapitoly o regionálnej pomoci, ako už bolo uvedené v bode 31.

64. V tejto súvislosti je potrebné mať na pamäti, že z dlhodobejšieho hľadiska sa očakáva, že siete NGA nahradia existujúce základné širokopásmové siete. Keďže siete NGA využívajú odlišnú architektúru ponúkajúcu podstatne lepšiu kvalitu širokopásmových služieb ako dnešné siete a poskytujú služby, ktoré dnešné širokopásmové siete nepodporujú, je pravdepodobné, že v budúcnosti vzniknú výrazné rozdiely medzi oblasťami, ktoré budú pokryté sieťami NGA a tými, ktoré pokryté nebudú⁽⁶⁵⁾.
65. V súčasnosti môžu niektoré moderné základné širokopásmové siete (napríklad ADSL 2+⁽⁶⁶⁾) do určitej miery podporovať aj niektoré druhy širokopásmových služieb, ktoré sa pravdepodobne v blízkej budúcnosti budú ponúkať prostredníctvom sietí NGA (ako sú základné služby „triple play“). Treba však poznamenať, že bez toho, aby to malo vplyv na uloženie *ex ante* regulácie, sa môžu objaviť nové druhy produktov alebo služieb, nenahraditeľné tak z hľadiska dopytu, ako aj z hľadiska ponuky, ktoré si budú vyžadovať širokopásmové rýchlosti presahujúce horné technické limity základnej širokopásmovej infraštruktúry.
66. Na účely posudzovania štátnej pomoci na siete NGA by sa preto mala oblasť, kde v súčasnosti neexistujú také siete a kde pravdepodobne ani v blízkej budúcnosti nebudú vybudované a plne uvedené do prevádzky súkromnými investormi, považovať za „bielu oblasť NGA“⁽⁶⁷⁾. V tejto súvislosti by pojem „v blízkej budúcnosti“ mal zodpovedať obdobiu 3 rokov⁽⁶⁸⁾. Verejné orgány by mali byť za určitých podmienok oprávnené intervenovať s cieľom riešiť otázky sociálnej súdržnosti, regionálneho rozvoja alebo zlyhania trhu, ak možno preukázať, že súkromní investori nemajú vôbec v úmysle zavádzať v nasledujúcich troch rokoch siete NGA. Investičné plány súkromných investorov by mali mať takú podobu, aby zaručovali, že sa v období troch rokov dosiahne značný pokrok aspoň v pokrytí, pričom dokončenie plánovanej investície bude naplánované v primeranom časovom rámci po pokrytí (v závislosti od špecifik každej oblasti a každého projektu). Nebolo by vhodné použiť dlhší časový horizont, pretože by mohlo hroziť poškodenie záujmov regiónov s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb v porovnaní s ostatnými časťami krajiny, ktoré sú týmito modernými širokopásmovými sieťami vybavené dostatočne. Verejné orgány môžu požadovať predloženie podnikateľského plánu spolu s podrobným časovým plánom, ako aj dôkaz dostatočného financovania alebo iný typ dôkazu, ktorý by preukazoval dôveryhodnosť a realnosť investície plánovanej súkromnými prevádzkovateľmi siete.
67. V tom istom duchu by sa za „šedú oblasť NGA“ mala považovať oblasť, kde je zavedená len jedna sieť NGA alebo sa takáto sieť zavedie v nasledujúcich troch rokoch a kde žiadny iný prevádzkovateľ neplánuje zaviesť sieť NGA v nasledujúcich 3 rokoch⁽⁶⁹⁾. Pri posudzovaní, či by iní investori mohli zaviesť v danej oblasti ďalšie siete NGA, by sa malo brať do úvahy každé existujúce regulačné alebo legislatívne opatrenie, ktoré by mohlo obmedziť prekážky zavádzania týchto sietí (prístup ku káblovodnom, zdieľanie infraštruktúry atď.).
68. Ak v danej oblasti existuje viac ako jedna sieť NGA alebo sa takéto siete zavedú v nasledujúcich troch rokoch, takáto oblasť by sa v zásade mala považovať za „čiernu oblasť NGA“⁽⁷⁰⁾.

3.4. Posúdenie zlučiteľnosti

69. Ako sa uvádza v bodoch 64 a 65, hoci sú siete NGA kvalitatívne ďaleko modernejšie ako existujúce tradičné medené širokopásmové siete, pri posudzovaní zlučiteľnosti štátnej pomoci na zavedenie siete NGA s pravidlami štátnej pomoci dozorný orgán preskúma aj účinky takejto pomoci na existujúce širokopásmové siete, vzhľadom na mieru substitúcie, ktorá, ako sa zdá, existuje v súvislosti so širokopásmovými službami ponúkanými prostredníctvom širokopásmových sietí, ako aj sietí NGA. Pri posudzovaní zlučiteľnosti štátnej pomoci na siete NGA dozorný orgán navyše uplatní aj test vyváženej (pozri bod 33). Konkrétne, pri posudzovaní primeranosti notifikovaného opatrenia dozorný orgán preskúma, či sú splnené podmienky uvedené v bode 49 (podrobné mapovanie a analýza

⁽⁶⁵⁾ Ak v súčasnosti rozdiely medzi oblasťou, kde je k dispozícii len úzkopásmový internet (dial-up) a oblasťou, kde existuje širokopásmové pripojenie, znamenajú, že prvá oblasť je bielu oblasťou, podobne by sa za bielu oblasť mala považovať aj oblasť, ktorá nemá širokopásmovú infraštruktúru novej generácie, ale môže mať zavedenú jednu základnú širokopásmovú infraštruktúru.

⁽⁶⁶⁾ ADSL 2+ zvyšuje kapacitu základnej siete ADSL na maximálnu rýchlosť prenosu údajov 24 Mbps.

⁽⁶⁷⁾ Bielu oblasť NGA môže predstavovať oblasť, kde nie je zavedená žiadna základná širokopásmová infraštruktúra (tradičná biela oblasť), ako aj oblasť, kde je prítomný len jeden poskytovateľ základných širokopásmových služieb (t. j. tradičná šedá oblasť), alebo kde je niekoľko poskytovateľov základných širokopásmových služieb (t. j. tradičná čierna oblasť). Ako sa uvádza v oddiele 3.4., na posúdenie zlučiteľnosti štátnej pomoci na rozvoj širokopásmových sietí sa preto za týchto rozličných okolností vyžaduje splnenie rôznych podmienok.

⁽⁶⁸⁾ Zdá sa, že toto obdobie zodpovedá priemernému obdobiu potrebnému na zavedenie prístupových sietí novej generácie do mesta. V tejto súvislosti by prevádzkovateľ mal byť schopný preukázať, že v ďalšom období troch rokov vynaloží potrebné investície do infraštruktúry na pokrytie podstatnej časti príslušného územia a obyvateľov.

⁽⁶⁹⁾ Šedú oblasť NGA môže predstavovať oblasť, kde a) okrem siete NGA nie je zavedená žiadna iná základná širokopásmová infraštruktúra, ako aj b) oblasť, kde je takisto prítomný jeden alebo viaceré poskytovateľov základných širokopásmových služieb (ktorá môže byť považovaná za tradičnú šedú alebo čiernu oblasť). Ako sa uvádza v oddiele 3.4., na posúdenie zlučiteľnosti štátnej pomoci na rozvoj širokopásmových sietí sa preto za týchto rozličných okolností vyžaduje splnenie rôznych podmienok.

⁽⁷⁰⁾ Čiernu oblasť NGA môže tiež predstavovať oblasť s jedným poskytovateľom širokopásmových služieb (tradičná šedá oblasť) alebo viacerými takými poskytovateľmi (tradičná čierna oblasť). Ako sa uvádza ďalej, na posúdenie zlučiteľnosti štátnej pomoci na rozvoj širokopásmových sietí sa preto za týchto rozličných okolností vyžaduje splnenie rôznych podmienok.

pokrytia, otvorené výberové konanie, ekonomicky najvýhodnejšia ponuka, technologická neutralita, využitie existujúcej infraštruktúry, povinný otvorený veľkoobchodný prístup, referenčné porovnávanie a mechanizmus vracania poskytnutých prostriedkov). Nasledujúce body sú však výslovne relevantné pre posudzovanie sietí NGA.

3.4.1. Biele oblasti NGA: podpora zavádzania sietí NGA v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou služieb širokopásmového pripojenia

70. Rovnako ako v prípade základných širokopásmových služieb a za predpokladu splnenia súboru podmienok, ktoré by mali splniť štáty EZVO (pozri body 49 a 69), dozorný orgán bude za opatrenia zlučiteľné s pravidlami štátnej pomoci v zmysle Dohody o EHP považovať opatrenia na podporu zavádzania sietí NGA v oblastiach, kde v súčasnosti neexistuje žiadna širokopásmová infraštruktúra alebo v oblastiach, kde existujúci prevádzkovatelia širokopásmových sietí nepovažujú zavádzanie sietí NGA za rentabilné.
71. V bielych oblastiach NGA, kde už existuje jedna základná širokopásmová sieť (tradičná šedá oblasť), poskytnutie pomoci na siete NGA podlieha preukázaniu zo strany príslušného štátu EZVO, že i) širokopásmové služby poskytované prostredníctvom uvedených sietí nepostačujú na uspokojenie potrieb občanov a podnikových užívateľov v danej oblasti (berúc do úvahy aj ich možnú budúcu modernizáciu) a že ii) neexistujú žiadne spôsoby dosiahnutia stanovených cieľov, ktoré by hospodársku súťaž narušali v menšej miere (vrátane *ex ante* regulácie).

3.4.2. Šedé oblasti NGA: potreba podrobnejšej analýzy

72. V oblastiach, kde už jeden súkromný investor zaviedol sieť NGA alebo plánuje jej zavedenie v nasledujúcich troch rokoch (pozri aj bod 66) a žiadny iný súkromný investor neplánuje zavedenie druhej siete NGA počas nasledujúcich troch rokov, dozorný orgán nebude musieť vykonať podrobnejšiu analýzu na overenie, či sa štátna intervencia v takýchto oblastiach môže považovať za zlučiteľnú s pravidlami štátnej pomoci. V skutočnosti štátna intervencia v takýchto oblastiach hrozí vytlačením existujúcich investorov a narušením hospodárskej súťaže.
73. Aby dozorný orgán dospel k zisteniu o zlučiteľnosti, štáty EZVO by mali byť schopné preukázať po prvé, že existujúca alebo plánovaná sieť NGA nepostačuje alebo by nepostačovala na uspokojenie potrieb občanov a podnikových užívateľov v daných oblastiach a po druhé, že neexistujú žiadne spôsoby dosiahnutia stanovených cieľov, ktoré by hospodársku súťaž narušali v menšej miere (vrátane *ex ante* regulácie). Dozorný orgán v rámci svojho podrobného posúdenia posúdi najmä či:

- a) sú celkové trhové podmienky primerané, a to okrem iného preskúmaním výšky súčasných cien za širokopásmové služby NGA, druhu služieb ponúkaných domácnostiam a podnikovým užívateľom a podmienok s tým súvisiacich, a či existuje dopyt po nových službách alebo či by sa mohol objaviť dopyt po nových službách, ktoré nemôže zabezpečiť existujúca sieť NGA;
- b) pri absencii *ex ante* regulácie zo strany vnútroštátneho regulačného orgánu sa tretím stranám ponúka efektívny prístup do siete alebo či podmienky prístupu vedú k účinnej hospodárskej súťaži;
- c) celkové prekážky vstupu neznemožňujú prípadný vstup ostatných investorov sietí;
- d) zavedená sieť NGA bola vybudovaná na základe privilegovaného využívania/prístupu ku káblovodom, ktoré nie sú prístupné pre prevádzkovateľov ostatných sietí alebo s nimi zdieľané;
- e) prípadné prijaté opatrenia alebo nápravné opatrenia uložené existujúcemu poskytovateľovi siete príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom alebo orgánom na ochranu hospodárskej súťaže nedokázali odstrániť problémy.

3.4.3. Čierne oblasti NGA: nie je potrebná štátna intervencia

74. V oblastiach, kde už existuje viac ako jedna sieť NGA alebo súkromní investori plánujú zavedenie konkurenčných sietí NGA, dozorný orgán bude toho názoru, že štátna podpora na ďalšiu konkurenčnú sieť NGA financovanú z verejných prostriedkov pravdepodobne vážne naruší hospodársku súťaž a je nezlučiteľná s pravidlami štátnej pomoci.

3.4.4. Osobitný prípad existujúcich čiernych oblastí (základných širokopásmových sietí): niektoré ďalšie ochranné opatrenia

75. Dozorný orgán usudzuje, že tradičné čierne oblasti, t. j. oblasti, kde sa súčasne širokopásmové služby poskytujú prostredníctvom konkurenčných širokopásmových infraštruktúr (xDSL a káblových sietí), sú oblasti, v ktorých by existujúci prevádzkovatelia sietí mali byť stimulovaní modernizovať svoje súčasné tradičné širokopásmové siete na veľmi rýchle siete NGA, na ktoré by mohli prejsť ich existujúci zákazníci. V takýchto oblastiach by v zásade nemali byť potrebné žiadne ďalšie štátne intervencie.

76. Štát EZVO však môže vyvrátiť tento argument preukázaním, že existujúci prevádzkovatelia základných širokopásmových sietí neplánujú počas nasledujúcich troch rokov investovať do sietí NGA napríklad preukázaním, že historický vývoj investícií vynaložených existujúcimi investormi v uplynulých rokoch do modernizácie ich širokopásmových infraštruktúr na zabezpečenie vyššej rýchlosti podľa požiadaviek používateľov nebol uspokojivý. V takýchto prípadoch by už štátna podpora na zavádzanie sietí NGA podliehala podrobnej analýze uvedenej v bode 73 a splneniu súboru podmienok, ktoré sú podrobnejšie rozvedené v oddiele 3.4.5.

3.4.5. Návrh opatrenia a potreba obmedziť narušenie hospodárskej súťaže

77. Rovnako ako v prípade politiky uplatňovanej v súvislosti so zavádzaním základných širokopásmových sietí, štátna pomoc v prospech zavádzania sietí NGA môže predstavovať vhodný a opodstatnený nástroj za predpokladu, že je splnený celý rad základných podmienok. S výnimkou bielych oblastí NGA, kde sú aj biele oblasti, pokiaľ ide o základné širokopásmové siete (kde nie sú potrebné žiadne ďalšie požiadavky), dozorný orgán usúdi, že okrem ubezpečení, ktoré sú uvedené v oddiele 2.3.3. a najmä v bode 49 (podrobné mapovanie a analýza pokrytia, otvorené výberové konanie, ekonomicky najvhodnejšia ponuka, technologická neutralita, využitie existujúcej infraštruktúry, povinný otvorený veľkoobchodný prístup, referenčné porovnávanie a mechanizmus vracania poskytnutých prostriedkov), musia byť splnené aj tieto podmienky:

- Výmenou za prijatie štátnej podpory by sa od príjemcu malo požadovať umožnenie efektívneho veľkoobchodného prístupu tretím stranám aspoň počas obdobia siedmich rokov. Konkrétne, uložená povinnosť poskytnúť prístup by mala zahŕňať aj právo na využívanie káblovodov alebo rozvodových skriň na umožnenie prístupu tretím stranám nielen k aktívnej infraštruktúre, ale aj k pasívnej infraštruktúre. Týmto nesmú byť dotknuté žiadne podobné regulačné povinnosti, ktoré môže uložiť vnútroštátny regulačný orgán s cieľom posilniť účinnú hospodársku súťaž alebo opatrenia prijaté po uplynutí uvedeného obdobia⁽⁷¹⁾. Povinnosť umožniť „otvorený prístup“ je ešte dôležitejšia, aby sa vyriešila dočasná substitúcia medzi službami, ktoré ponúkajú existujúci prevádzkovatelia sietí ADSL a službami ponúkanými prevádzkovateľmi budúcich sietí NGA. Povinnosť umožniť otvorený prístup zabezpečí, aby zákazníci prevádzkovateľov ADSL mohli prejsť na sieť NGA podľa možnosti čo najskôr po zavedení dotovanej siete, a aby si prevádzkovatelia ADSL mohli začať plánovať svoje vlastné budúce investície bez akéhokoľvek skutočného konkurenčného znevýhodnenia.
- Navyše, stanovenie podmienok pre veľkoobchodný prístup do siete by štáty EZVO mali konzultovať s príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom. Od vnútroštátnych regulačných orgánov sa očakáva, že budú v budúcnosti pokračovať buď v regulovaní *ex ante*, alebo budú dôkladne monitorovať konkurenčné podmienky na celom trhu so širokopásmovým pripojením a v prípade potreby budú ukladať potrebné nápravné opatrenia, ktoré umožňuje platný regulačný rámec. Požadovaním, aby podmienky prístupu schválil alebo stanovil vnútroštátny regulačný orgán podľa platných pravidiel EHP, štáty EZVO zabezpečia, že sa na všetkých trhoch širokopásmového prístupu identifikovaných príslušnými vnútroštátnymi regulačnými orgánmi budú uplatňovať aspoň podobné, keď už nie jednotné podmienky prístupu.
- Okrem toho bez ohľadu na typ architektúry siete NGA, na ktorú sa poskytne štátna pomoc, by táto pomoc mala podporovať efektívne a neviazané sprístupnenie účastníckeho vedenia a uspokojiť všetky typy prístupu k sieti, ktoré by mohli prevádzkovatelia požadovať (vrátane nie však výhradne prístupu ku káblovodom, optickým vláknam a toku bitov). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že architektúra „multiple fibre“ umožňuje záujemcom o prístup úplnú nezávislosť pri ponúkaní vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia, a preto vedie k dlhotrvajúcej udržateľnej hospodárskej súťaži. Okrem toho zavádzanie sietí NGA na báze káblov „multiple fibre“ slúži na podporu topológií „point-to-point“ a „point-to-multipoint“, a je preto technologicky neutrálna.

4. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

78. Táto kapitola sa bude uplatňovať od prvého dňa nasledujúceho po jej prijatí.
79. Dozorný orgán preskúma túto kapitolu v súlade s budúcimi revíziami zo strany Komisie zodpovedajúceho oznámenia Komisie – Usmernenia Spoločenstva pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí.

⁽⁷¹⁾ V tejto súvislosti by sa malo brať do úvahy možné pretrvávanie špecifických podmienok, ktoré boli hlavným dôvodom pre poskytnutie pomoci danému prevádzkovateľovi infraštruktúry.